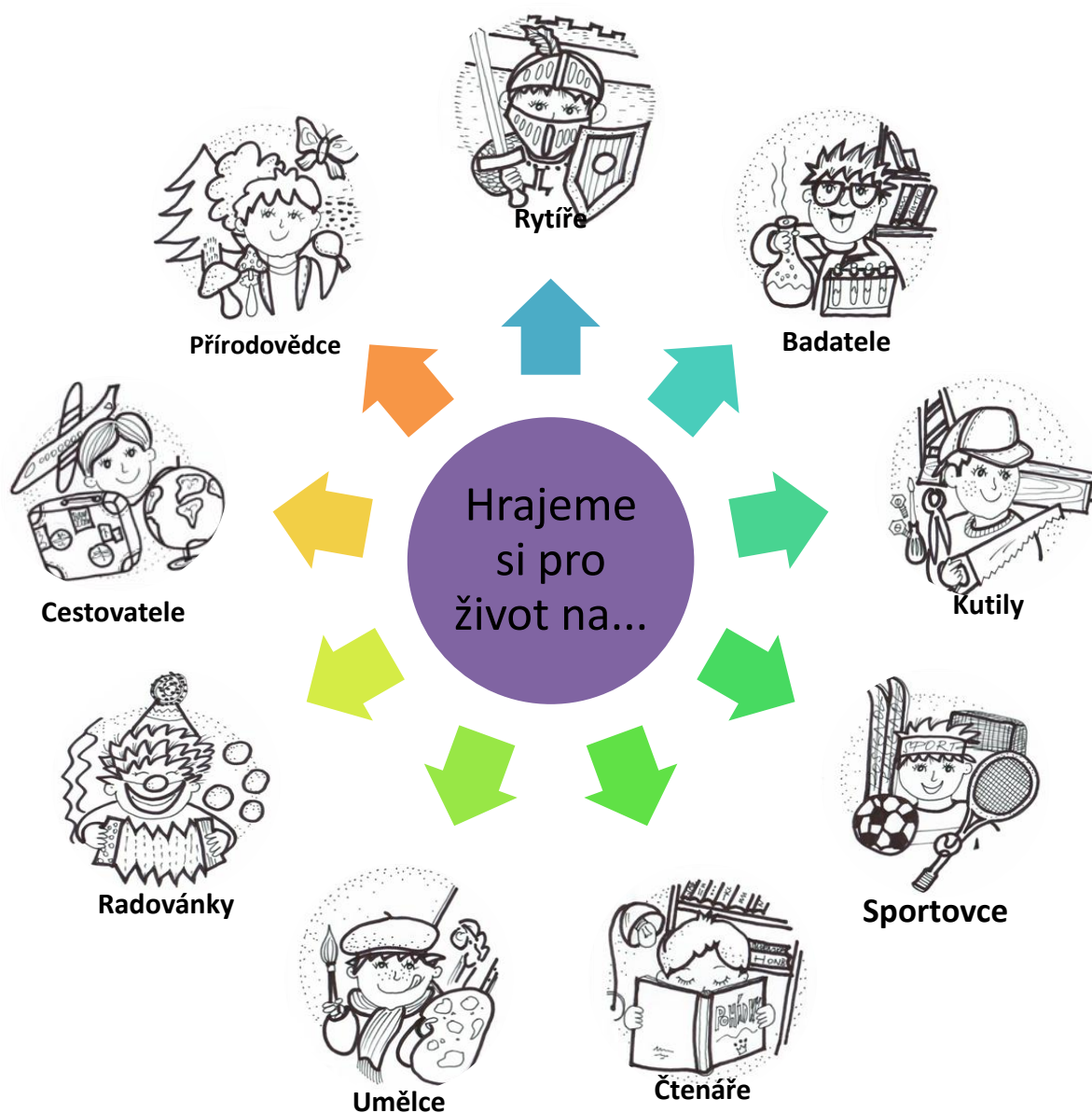

Školní vzdělávací program pro školní roky 2023-2026

Hrajeme si pro život

ŠVP byl projednán a schválen na pedagogické radě 30.8.2023

OBSAH:

1. Obecná charakteristika	str. 3
a) Identifikační údaje	
b) Charakteristika školy	
2. Podmínky vzdělávání	str. 5
a) věcné – materiální podmínky	
b) životospráva	
c) psychosociální podmínky	
d) organizace	
e) řízení mateřské školy	
f) personální a pedagogické zajištění	
g) spoluúčast rodičů	
h) spolupráce se základní školou	
ch) začlenění MŠ do života města	
3. Charakteristika vzdělávacího programu	str. 12
a) Vzdělávací cíle, záměry a filosofie školy	
• Zdravé pohybové aktivity	
• Předčtenářská gramotnost	
• Předmatická gramotnost	
• Polytechnická výchova	
• Seznamování s cizím jazykem - angličtina	
b) Metody a formy práce	
c) Vzdělávací obsah	
4. Školní integrované bloky	str. 26
• Hrajeme si pro život	
• Rytíř	
• Přírodovědec	
• Badatel	
• Kutil	
• Sportovec	
• Umělec	
• Čtenář	
• Radovánek	
• Cestovatel	
5. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	str. 34
6. Vzdělávání dětí nadaných	str. 39
7. Vzdělávání dětí od dvou do tří let	str. 39
8. Doplnkové programy	str. 41
• Výuka hry na sopránovou zobcovou flétnu	
• Enviromentální výchova	
9. Evaluační systém školy	str. 48

1. Obecná charakteristika

a) Identifikační údaje o škole:

Název subjektu : Mateřská škola Sochorova, Vyškov, příspěvková organizace

Sídlo : Sochorova 588/13a, 682 01 Vyškov - Předměstí

Telefon : 517 346 386

e-mail : ms.sochorova@vys.cz

www. stránky: <http://www.mssochorova.estranky.cz/>

IČO : 70986991

IZO: 107 614 049

Identifikátor zařízení: 600 126 081

Bankovní spojení: KB Vyškov 27-3903010297/0100

Zřizovatel: Město Vyškov

Adresa zřizovatele: Masarykovo nám. 1, 682 01 Vyškov

Ředitelka mateřské školy: Bc. Milada Pazderová, bytem Radslavice 93, jmenovaná Radou Města Vyškova ze dne 13.12.2010, s účinností od 1.1.2011.

Kapacita školy: 70 dětí

Počet tříd: 3

z toho dvě běžné třídy, jedna třída zřízená dle § 16 odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb. pro děti se závažnými vadami řeči

Provozní doba: od 6.30 do 16.30 hodin

b) Charakteristika školy

Mateřská škola na Sochorově ulici byla postavena v „ Akci Z“ v roce 1978, původně jako závodní školka Zbrojovky Vyškov. Stojí v klidné části města Vyškova, obklopena sídlištní zástavbou a hojností zeleně. Je zřízena jako příspěvková organizace Města Vyškova. Její kapacita je 70 dětí.

O děti pečují 10 pedagogických pracovníků (7 učitelek a 3 asistentů pedagoga), 4 pracovníci provozu a 3 pracovníce školní jídelny.

Je obklopena velkým pozemkem s krásnou zahradou, který je dobře využíván pro pobyt dětí venku v každém ročním období. V létě je možné využívat brouzdaliště k osvěžení dětí, v zimě svažitost terénu k bobování. Zahrada je vybavena pískovišti, skluzavkami, herními prvky na rozvoj hrubé motoriky, brouzdalištěm a zahradním domkem. Je zde také vytvořen prostor a plochy pro dětská vozidla a sportovní náčiní podporující pohyb dítěte. Zahrada je také využívána pro setkávání s rodiči a rodinnými příslušníky na akcích jako jsou dílničky a společné slavnosti.

Školní budova je jednopatrová, pavilónového typu. V přízemí pavilonu vlevo se nachází I. třída Sluníček a vpravo II. třída Žabiček – třída pro děti se závažnými vadami řeči. V 1. patře je situována III. třída Motýlků. Všechny třídy jsou věkově smíšené. Herny a třídy jsou prostorné, esteticky a prakticky vybavené, uzpůsobené do herních koutů. Ve všech třídách byly v roce 2016 vyměněny kryty topení, doplněné regály a policemi k ukládání výtvarných potřeb a hraček. S ohledem na děti zdravotně oslabené s respiračními, alergickými a astmatickými potížemi a děti s oslabeným imunitním systémem zde nejsou koberce ani záclony, aby bylo zachováno bezprašné prostředí. Třídy jsou vybaveny čističkami vzduchu a v topné sezóně zvlhčovači vzduchu, v době respiračních onemocnění je používán UV sterilizátor vzduchu.

Výzdobu mateřské školy zpestřují fotografie z úspěšných akcí MŠ a dotvořují ji výtvarné práce dětí.

V přízemí v provozním pavilonu je situovaná školní kuchyně, kanceláře ředitelky, vedoucí stravování, účetní a také sklady. V suterénu ve sklepě je prádelna se sušárnou, dílna a plynová kotelná.

Díky investičním dotacím zřizovatele, Města Vyškova, od roku 2013 prošla škola rozsáhlou modernizací a rekonstrukcí - výměna oken, zateplení, nová fasáda, zaizolování sklepů z projektu „Úspora energií na MŠ Sochorova“ financovaná z OPŽP.

V roce 2015 proběhla oprava nebezpečných míst na školní zahradě, byl opraven lem brouzdaliště a dlažba kolem něj, vyměněno bylo i schodiště na zahradě. Z důvodu havarijního stavu byla také provedena rekonstrukce elektroinstalace v suterénu provozního pavilonu.

V roce 2016 proběhla rekonstrukce plynové kotelny, čímž se výrazně zvýšil komfort vytápění celé budovy. Ve třídách byly zároveň vyměněny kryty otopných těles.

V letech 2017 – 2019 proběhla výměna podlahových krytin a vybavení šaten ve všech třídách, oprava elektroinstalace ve výdejních jídelna a zhotovení nových kuchyňských linek. V roce 2018 proběhla stavba nové zahradní chaty a v roce 2019 bylo zbudováno zastínění pískovišť a oprava chodníků na školní zahradě. V roce 2020 byla provedena rekonstrukce WC ve II. třídě a výměna oplocení a branek před budovou MŠ.

V roce 2022 proběhla rekonstrukce elektroinstalace v provozní budově, pavilon A1 a oprava zdravotnických ve školní kuchyni.

Dále se v tomto roce zpracoval projekt na rozšíření kapacity MŠ o další 2 třídy pro 48 dětí a to přístavbou z kontejnerů. V roce 2023 RM Vyškov rozhodla o přepracování projektu na zděnou přístavbu.

2. Podmínky vzdělávání:

a) věcné – materiální podmínky:

Prostory tříd a školní zahrady umožňují realizovat nejrůznější druhy spontánních, řízených, částečně řízených, skupinových a individuálních činností.

- Mateřská škola je zařízena účelově, je po rekonstrukci, budova je zateplená a má nová plastová okna, kotelna byla modernizovaná a otopná soustava je nová a vyvážená, tím se výrazně zvýšil komfort vytápění
- Prostory odpovídají hygienickým normám
- Třídy jsou prostorné, rozděleny do herních koutů, podle kterých si mohou děti zvolit činnost nebo hru
- Prostory umožňují dostatek pohybových aktivit
- Tělocvičné náčiní a nářadí je bezpečné, neodpovídá však počtu dětí, bude nutné doplnit
- Velikost nábytku odpovídá antropometrickým požadavkům, učitelky dbají, aby děti měly nábytek uzpůsoben pro svou potřebu
- Lůžka na odpočinek a lůžkoviny jsou nové
- Hračky jsou smysluplně uspořádány, jsou na dosah a dohled v otevřených policích
- Vybavení hračkami a učebními pomůckami je ve všech třídách na dobré úrovni, ve třídě pro děti s vážnými vadami řeči (Žabičky) je věnována větší pozornost na dovybavení třídy didaktickými hrami a pomůckami s ohledem na speciální vzdělávací potřeby těchto dětí.
- Prostředí školy a tříd je modernizováno, v posledních letech došlo k výměně nábytku v šatnách, třídách, umývárkách a kumbálech pro pedagogy.
- Prostředí MŠ je po úpravách upravené, čisté, vyzdobené dětskými výtvarnými pracemi
- Pro zajištění podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let a dětí nadaných jsou přijata v naší mateřské škole opatření týkající se zajištění materiálních podmínek (viz str. 41 ŠVP)

Záměr:

- Věnovat pozornost doplnění tělocvičného náčiní a nářadí ve třídách i na školní zahradě.
- Doplnit tělovýchovné prvky na školní zahradě o prvky do svahu a environmentální pomůcky.
- Vyměnit nábytek a obklady radiátorů v umývárkách a WC.
- Vyměnit nové obložení topení a boxy na dětské ručníky do umýváren I. a III. třídy.
- Rekonstruovat WC a zázemí pro zaměstnance (sprcha).
- Rekonstruovat elektroinstalaci v pavilonu A2 a A3.
- Opravit chodníky ke vstupu do budovy a kolem budovy.

b) životospráva

Naše škola má vlastní kuchyň. Děti mají možnost namazat si pečivo, nalévat si nápoj a polévku, zvolit si množství jídla. Děti se tak aktivně podílejí na stravování během dne. Každá třída má svoji kuchyňskou linku, která se využívá pro pitný režim, nabídku ovoce, místo na samostatnou přípravu svačinky, či nádobí na oběd. Děti jsou vedeny ke zdravému životnímu stylu, správné výživě, životosprávě, sportu a pobytu na čerstvém vzduchu.

- Jídelníček je pestrý, skladba odpovídá požadavkům zdravé racionální výživy, je dodržován tříhodinový interval mezi jídly
- Je zajištěn denní pitný režim po celou dobu pobytu dítěte v mateřské škole, k dispozici mají ovocný čaj, vodu a mléko, děti jsou pobízeny k pití
- Děti jsou vedeny k samostatnosti (mažou si svačiny samy, nalévají polévku. Děti jsou vedeny k tomu, aby stolovaly kulturně, v pohodě a v klidu, udržovaly u jídla čistotu, do jídla nejsou nuceny
- Děti nejsou nuceny ke spánku, po 20 minutovém odpočinku jsou jim nabízeny klidové činnosti
- Činnosti dětí jsou dle potřeby situovány ven
- Školní zahrada je prostorná, dopoledne je dodržován dvouhodinový interval, často zařazujeme vycházky do okolí, děti na ŠZ pobývají i v odpoledních hodinách
- Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor (před dětmi nekouří, jsou vzorem při stolování, motivují děti k jídlu plnohodnotné a vyvážené stravy dle předpisů podávané v MŠ)

Záměr:

- **Obohacovat jídelníček o zdravé potraviny a nápoje, a to i netradiční, motivovat děti k jídlu všech složek potravy (maso, zeleninové přílohy a saláty)**
- **Vést děti, aby stolovaly kulturně, v pohodě a klidu, byly co nejvíce samostatné, udržovaly čistotu, správně držely příbor, používaly ubrousek**
- **Nenutit děti do jídla, jídlo nabízet tak, aby děti mohly ovlivnit velikost porce, vést je ke zdravému životnímu stylu**
- **Chování pedagogů u jídla je vzorem**
- **Umožnit dětem, které neusnou, po půlhodinovém odpočinku klidové činnosti**
- **Zařazovat co nejvíce činností na školní zahradu**
- **Nabízet dětem pestrou nabídku pohybových aktivit, jak ve třídě, tak i na školní zahradě**

c) psychosociální podmínky

Děti se nachází v přátelském, citlivém, komunikativním prostředí, kde velkou roli hraje přebírání vzorů sociálního chování dospělých, jejich citlivý, tolerantní a spravedlivý vztah k řešení problémů založený na rovnocenných právech a povinnostech mezi dětmi i dospělými.

- Děti se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně
- Zaměstnanci svým vystupováním dodržují etický kodex, který si klade za cíl popsat sdílené hodnoty, které by měly vést ke spokojenosti dětí, rodičů, pedagogických i nepedagogických zaměstnanců školy při každodenním provozu
- K nově přichozím dětem je přistupováno individuálně, dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí a režim mateřské školy
- Učitelky respektují individuální potřeby dětí a svým vystupováním napomáhají při jejich uspokojování (jednají citlivě a nenásilně, ve třídě navozují situace pohody, klidu)
- Ke všem dětem se přistupuje rovnocenně, žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno

- Děti jsou vedeny k dodržování pravidel chování ve skupině tak, aby mohly být ve třídě žity dobré vztahy a aby mohla být realizována atmosféra přátelství, respektu a bezpečí
- Učitelky uplatňují respektující přístup
- Mezi dětmi je podporována vzájemná podpora, přátelství, respekt a laskavost
- Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou činností, učitelka motivuje děti k účasti na nabízených činnostech, činnosti jsou přiměřené možnostem dětí
- V práci s dětmi je využívána motivace formou pozitivní zpětné vazby, ocenění, podpory dítěte nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si
- V dětech je podněcována citlivost a empatie, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemná pomoc

Záměr:

- Vytvářet vlídnou, klidnou a vstřícnou atmosféru, aby se všichni v MŠ cítili spokojeně a bezpečně
- Pravidla jasně a pozitivně definovat, vyvěsit na viditelném místě ve třídě, v šatně, pravidla platící pro pobyt na školní zahradu na vstupní dveře
- Respektovat přirozené potřeby dítěte, zabývat se jeho vývojovými zvláštnostmi, úkoly individualizovat dle aktuálních možností dítěte, vždy vycházet z pedagogické diagnostiky
- Nepřipouštět jakékoliv projevy nerovného přístupu, např. upřednostňování dětí, či nějaké skupiny dětí, podceňování a zesměšňování dětí
- Nemanipulovat s dítětem, zbytečné děti neorganizovat z obavy časového prostoru (hromadný úklid, hygiena apod.), nepodporovat nezdravou soutěživost dětí
- Uplatňovat zásady samostatnosti a tvořivosti (být dítěti průvodcem, poradcem) a důsledné individualizace výchovy a vzdělávání (osobnostně orientovaná výchova)

d) organizace (chod školy, režim dne, plánování činností)

- MŠ je trojtřídní, 2 běžné třídy mají kapacitu 26 dětí na výjimku zřizovatele, speciální třída logopedická, zřízená dle § 9 ŠZ pro děti se závažnými vadami řeči je naplněná na 14 dětí (děti jsou zařazovány na základě Doporučení SPC Veslařská, Brno)
- Třídy jsou věkově smíšené. Děti je do běžných tříd možné dle přání rodičů a volné kapacity zařazovat se sourozenci či kamarády
- V době překrývání učitelek v době od 9-12 hodin jsou organizovány aktivity, jako je hra na zobcovou flétnu, seznamování s Aj, v logopedické třídě logopedická intervence (7-9.30), pobyt venku a oběd
- Kritéria pro přijímání dětí do MŠ jsou zveřejněna na veřejně přístupném místě v šatnách a na webových stránkách školy
- Individuální vzdělávání -zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákoný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.
- Režimové podmínky jsou pružné a stanoveny ve Školním řádu

6:30 – 8:30	Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí pedagogickým pracovníkům do třídy, volně spontánní zájmové aktivity, učitelka do nich zařazuje řízené nebo částečně řízené činnosti, při kterých plní stanovený cíl
8:30 – 9:00 8.35 8.40	Osobní hygiena, dopolední postupná přesnídávka III.tř. I.tř. II.tř.
9:00 - 9:20	Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry a zájmovou činnost, práce s integrovanými dětmi, řízené aktivity, komunitní kruh
9:20 -9.30	Osobní hygiena, příprava na pobyt venku,
9.30-11.30	Pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost
11.30 -12.15 11.35 11.40	Oběd a osobní hygiena dětí III.tř. I. tř. II.tř.
12.15 - 12.30	Osobní hygiena, příprava na spánek a odpočinek
12.30 - 14.15	Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku
14.15 - 14.30	osobní hygiena
14.30 - 15.00 14.35 14.40	Odpolední svačina III.tř. I.tř. II.tř.
15.00 - 16.30	Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy

- Preferujeme prožitkové a kooperativní učení
- Pracujeme s dětmi skupinově, individuálně i frontálně, vždy podle charakteru činností, volíme efektivní formy učení
- Pracujeme formou vzdělávací nabídky

Záměr:

- Zdravé pohybové aktivity dětí (řízené a částečně řízené) nabízet do činností při pobytu venku
- Dětem umožnit nechat rozehranou aktivitu i po dobu několika dnů
- Činnosti nabízet v různé úrovni náročnosti, podporovat děti při vlastní aktivitě, podporovat kooperativní učení

e) řízení mateřské školy

- Každý pracovník má pracovní náplň, která stanovuje jeho povinnosti a pravomoci
- Vedení podporuje vzájemnou spolupráci všech, kteří se aktivně na životě a práci školy podílejí

- Pravidelně 1x čtvrtletně se konají pedagogické rady
- Vedení školy své zaměstnance pozitivně motivuje
- Hospitační činnost je uskutečňována podle Plánu hospitací nejméně 1x pololetně u každého pedagogického pracovníka
- Pedagogové spolurozhodují v zásadních otázkách ŠVP, mohou přicházet s podněty a návrhy na zlepšení
- Zapojuje spolupracovníky do řízení a organizace školy, deleguje pravomoci
- Ve škole je vypracován funkční plán autoevaluace
- Spolupracuje s rodiči, 1x každé pololetí se konají schůzky s rodiči
- Spolupracuje se zřizovatelem, ZŠ a dalšími organizacemi
- Všichni zaměstnanci mají přístup k WIFI, počítači a tiskárně

Záměr:

- Pořádat pravidelně pedagogické rady, které budou přinášet smysluplné podněty pro další práci pedagogů, navzájem se seznamovat s informacemi z DVPP
- Provádět kontrolní a hospitační činnost systematicky, tak aby hodnocení bylo využíváno ke zlepšení. Využívat zpětnou vazbu všemi směry
- Využívat zkušenosti od svých kolegů, vzájemné hospitace a konzultace mezi učitelkami, rozvíjet tak svůj potenciál, zkvalitnit práci

f) personální a pedagogické zajištění

- Počet pedagogů je dostatečný, rozpis pracovní doby je takový, aby dětem byla vždy zajištěna optimální pedagogická péče
- Pedagogičtí pracovníci jsou plně kvalifikovaní, jedna učitelka v logopedické třídě dokončuje studium.
- Pravidla školy jsou viditelně vyvěšena - Školní řád, Provozní řád
- Je podporován profesní růst pedagogů, všem je umožněno rovné další vzdělávání (DVPP) dle možnosti rozpočtu školy
- Specializované služby jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (SPC Brno, Veslařská, SPC Brno, Štolcova)

Záměr:

- Aktivně se podílet na vstřícné atmosféře v MŠ jak ve vztahu k dětem, rodičům i zaměstnancům, využívat partnerskou komunikaci, respektovat etické normy.
- Být loajální k cílům a záměrům školy, přispívat k plynulému chodu a k naplňování ŠVP.
- Vzájemně spolupracovat, pracovat týmově podle společně dohodnutých pravidel.
- Delegovat pravomoce na jednotlivé pedagogy
- Dbát, aby jednání zaměstnanců a vystupování před dětmi, rodiči i širší veřejností bylo v souladu s etickými pravidly a s výchovným působením školy

g) spoluúčast rodičů

- Rodičům umožňujeme vstup do tříd

- Pro rodiče jsou organizovány školní schůzky a společné akce (zahradní slavnosti, besídky, dílničky), rodiče se aktivně podílejí na jejich organizaci
- Rodiče jsou pravidelně zváni (nejméně 2 ročně) ke konzultacím s třídními učitelkami, kde jsou prokazatelným způsobem informováni o výsledcích vzdělávání svých dětí

Záměr:

- Program setkávání sestavovat tak, aby byl pro rodiče podnětem k jejich společné aktivitě s dětmi
- Konzultační hodiny volit ve spolupráci s rodiči, dle jejich možností
- Pravidelně vést pohovory s rodiči o výsledcích a průběhu vzdělávání jejich dětí, doporučovat možnosti spolupráce s rodiči, vést o těchto konzultacích písemné záznamy

h) spolupráce se základní školou

- Usilujeme o součinnost se základní školou, aby tím pomohla vytvářet podmínky pro nestresující, plynulý přechod dětí z MŠ do 1. ročníku ZŠ
- Navazujeme spolupráci především s učiteli 1. třídy ZŠ a zajišťujeme jejich účast na setkání s rodiči před zápisem dětí do ZŠ
- Inicijujeme širší spolupráci se ZŠ, např. návštěvy ve vyučování, společné sportovní a kulturní akce, účast na soutěžích apod.

Záměr:

- Informovat rodiče o vzdělávacích programech jednotlivých základních škol
- Účastnit se aktivně nabízených akcí jednotlivých ZŠ

ch) začlenění MŠ do života města

- Respektujeme Město Vyškov jako zřizovatele v souladu s odpovídajícími právními vztahy
- Posilujeme kulturní i společenské tradice ve městě, hlásíme se k nim a rozvíjíme je
- Informujeme zřizovatele o výchovném stylu, který uplatňujeme
- Vůči zřizovateli dostatečně prezentujeme svoje potřeby a návrhy řešení
- Hledáme spolupráci s organizacemi a osobnostmi mimo školu i mimo okruh školství /SDH, Policie, Záchranáři, Piafa, ZUŠ, Knihovna, Maják, Muzeum Vyškova, Vyškovský Zoopark, Plavecká škola, Armáda ČR, ADRA, Chráněné bydlení, Charita/

Záměr:

- Zvát představitele města na slavnostní příležitosti
- Informovat o dění v MŠ v regionálním tisku
- Zapojit se do kulturního dění ve městě

3. Charakteristika vzdělávacího programu

„KAŽDÝ ČLOVĚK MÁ BÝT PŘIPRAVEN TAK, ABY BYL KU PROSPĚCHU SOBĚ SAMÉMU I VŠEM OSTATNÍM. V NIČÍ MOCI NENÍ, JAKÉ SE RODÍ DĚTI, ABY SE VŠAK SPRÁVNÝM VEDENÍM STALY DOBRÝMI, TO JE V NAŠÍ MOCI“

Jan Ámos Komenský

a) Vzdělávací cíle a záměry, filosofie školy

Záměrem předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, která je schopná pokud možno aktivně a s osobním uspokojením zvládat takové nároky života, které jsou na ni běžně kladeny a zároveň děti připravit i na ty, které je v budoucnu nevyhnutelně očekávají.

K **vytyčení cíle vzdělávání** stanovuje RVP PV kategorie záměrů (rámcové cíle v rovině obecné a dílčí cíle v úrovni oblastní) a kategorie výstupů (v úrovni oblastní dílčí výstupy, v rovině obecné klíčové kompetence). **Rámcové cíle** (rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání, osvojování hodnot a získávání osobnostních postojů) se promítají do pěti vzdělávacích oblastí, **cílů dílčích**. Jejich naplňováním získávají děti **dílčí kompetence** (dílčí poznatky, dovednosti, hodnoty a postoje), které jsou potom základem pro postupné budování **kompetencí klíčových**. Kompetence je souborem předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot. Ty jsou pro předškolní vzdělávání „cílovým stavem“, kterého každé dítě dosáhne na úrovni pro něj dosažitelné. RVP PV pro etapu předškolního vzdělávání považuje za klíčové tyto kompetence: **Kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence činnostní a občanské.**

Cílové kompetence jsou rozvíjeny jednak připraveností prostředí (podmínky) a vzdělávacími strategiemi (plánování vzdělávací nabídky, metody, organizační formy), jednak vzdělávacím obsahem (činnosti jsou dle RVP PV formulované v pěti oblastech – dítě a jeho tělo (oblast biologická), dítě a jeho psychika (oblast psychologická), dítě a ti druzí (oblast interpersonální), dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní) a dítě a svět (oblast environmentální).

Konkretizované očekávané výstupy jsou stanoveny v Příloze č. 1 ŠVP „*Naplňování klíčových kompetencí a dílčích cílů*“.

ŠVP: Hrajeme si pro život

Vzdělávací oblasti a jejich dílčí vzdělávací cíle:

Hrajeme si tak, aby se dítě správně rozvíjelo a mělo

- Dítě a jeho tělo: **Zdravé tělo, šikovné ruce** – rozvíjení pohybových a manipulačních dovedností dítěte, sebeoblužné činnosti, zlepšování tělesné zdatnosti, vytváření zdravých životních návyků a postojů.

- Dítě a jeho psychika: **Vnímavá mysl, bystrá hlava** – podporování psychické zdatnosti a odolnosti dítěte, rozvíjení intelektu, řeči a jazyka, poznávacích funkcí, jeho citů i vůle, stejně jako sebepojetí a sebenahlížení, kreativita, sebevyjádření, rozvoj vzdělávacích dovedností, povzbuzování v dalším rozvíjení, poznávání a učení.
- Dítě a ten druhý: **Pohoda duše** – utváření vztahů k jiným dětem a dospělým, kultivování vzájemné komunikace, prosociální chování, pohoda mezilidských vztahů.
- Dítě a společnost: **Láskyplné srdce** – schopnost žít ve společenství s ostatními lidmi, respektovat pravidla soužití, přijímat materiální a duchovní hodnoty, seznamovat se se světem kultury a umění, společenská pohoda ve svém sociálním prostředí.
- Dítě a svět: **Zodpovědné chování**. – základní povědomí o okolním světě a jeho dění, odhadování rizik, bezpečné chování, povědomí o vlivu člověka na životní prostředí, základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte.

Cíle jednotlivých oblastí **integrujeme do širších tematických celků**, čímž je naplňován požadavek integrovaného vzdělávání.

Východiskem při naplňování vzdělávacích cílů pro nás je:

Osobnostně orientovaná předškolní výchova, která rozvíjí systém vzdělávání v duchu humanismu a demokracie. Tento model umožňuje v nových společenských podmínkách náležitě naplnit a tvořivě rozvíjet všechny přínosné zkušenosti a tradice české předškolní výchovy a je si také vědom úskalí, které přináší nesprávné vykládání svobody dítěte jako prostoru bez hranic. Jeho podstatou je výchovné působení ve prospěch optimálního rozvoje dítěte, kde je dítě východiskem i cílem výchovy.

Zásadní požadavky osobnostně orientované předškolní výchovy:

- Vztah k dítěti: Dítě je jedinečná, neopakovatelná osobnost, která má právo být sama sebou, a právě taková být akceptována.
- Vztah k rodině: MŠ uznává dominantní roli rodiny v rozvoji dítěte, a proto s ní spolupracuje, doplňuje rodinnou výchovu (dítěti umožňuje styk s vrstevníky, příležitosti k seberealizaci) a nabízí odborné metodické vedení, zprostředkovává odborné poradenství. MŠ vnímá rodiče jako partnery, je jim otevřená.
- Vztah MŠ k počátečnímu vzdělávání: MŠ tvoří přirozený most pro přechod k systematickému vzdělávání v ZŠ (zaměřuje se na vybavenost dítěte – jeho socializace, kultivace, individualizované projekty pro rozvíjení učení).
- Hra a učení: Hra a nenásilné situační učení ve spojení s osobnostní orientací a individualizací výchovně-vzdělávacího působení tvoří vlastní základ soustavného vzdělávání.
- Alternativnost: Vnitřní uspořádání MŠ z hlediska věku dětí (heterogenita-tzn. věkově smíšené třídy), různé formy integrace, různé způsoby plánování a časového rozvržení.
- Samostatnost, spontánnost, tvořivost: Tvořivost (jako specifická kvalita člověka) není vrozená, proto výchova k tvořivosti jejím podněcováním je cílovou kategorií osobnostně orientovaného modelu.
- Individualizace: Vychází z principu respektování práva každého jedince na rozvoj vlastních schopností a nadání, čímž obohacuje nejen sám sebe, ale i celou společnost. Individualizované vzdělávání pro děti s problémy (speciální vzdělávací potřeby) a nadané děti.

Mateřskou školu vnímáme jako edukační prostředí, které vytváří situace k celistvé a všestranné kultivaci dětské osobnosti a rozvíjení potencialit v oblasti kognitivní, afektivní a psychomotorické. Již Komenský školu vnímal jako „dílnu lidskosti“, jejíž kultivační funkce byla spjata s úsilím o tělesný, duševní a mravní vývoj dítěte. V naší mateřské škole budeme v následujících letech klást důraz na tyto **preferované oblasti**:

Zdravé pohybové aktivity

Pohyb v předškolním věku je mimořádně důležitý z několika důvodů, protože má zásadní vliv na celkový vývoj dítěte a jeho budoucí zdraví. Ovlivňuje u dětí:

- Fyzický vývoj: Pravidelný pohyb a fyzická aktivita přispívají ke správnému růstu a vývoji dětského těla. Děti, které se aktivně hýbou, mají lepší vyvinuté svaly, kosti a klouby, což je klíčové pro budoucí zdraví a pohybovou schopnost.
- Motorické dovednosti: Pohyb v předškolním věku pomáhá dětem rozvíjet motorické dovednosti, jako je chůze, běh, skákání, házení a chytání míče. Tyto dovednosti jsou základem pro komplexnější pohybové aktivity, které budou děti provádět ve školním věku.
- Kognitivní rozvoj: Studie naznačují, že pohyb má pozitivní vliv na kognitivní schopnosti dětí. Pravidelná fyzická aktivita může podpořit kognitivní funkce, jako je paměť, pozornost a učení.
- Sociální interakce: Hraní si a cvičení s ostatními dětmi umožňuje dětem rozvíjet sociální dovednosti, učí je spolupracovat, komunikovat a řešit konflikty. To je klíčové pro budování zdravých mezilidských vztahů.
- Emoční a psychické zdraví: Fyzická aktivita může také pozitivně ovlivnit emoční a psychické zdraví dítěte. Pomáhá snižovat stres a úzkost, zlepšuje náladu a podporuje pocit pohody.
- Prevence obezity: V současné době je obezita u dětí stále častější problém. Pravidelná fyzická aktivita v předškolním věku může přispět k prevenci obezity a podpořit zdravé stravovací návyky.
- Zlepšení spánku: Fyzická aktivita pomáhá dětem utratit nadbytečnou energii, což může vést k lepšímu spánku a celkovému zlepšení kvality odpočinku.

Celkově lze říci, že pohyb v předškolním věku má pozitivní vliv na tělesný, kognitivní, sociální a emoční rozvoj dítěte. Proto v MŠ podporujeme a povzbuzujeme děti k pravidelné fyzické aktivitě. Do nabídky činností zařazujeme denně protahovací cviky, lokomoční činnosti, pohybové hry, manipulační činnosti, cviky na rozvoj síly a obratnosti.

Předčtenářská gramotnost

Předškolní období je nejdůležitějším obdobím v životě dítěte, kdy se kromě jiných dovedností, utváří i vztah ke čtení a vzdělávání. Dovednost čtení je velmi důležitá činnost pro budoucí učení. Období, než se dítě naučí číst a psát, bývá označováno jako předčtenářská gramotnost.

V RVP PV je Čtenářská gramotnost obsažena v oblasti Dítě a jeho psychika, v podoblasti Jazyk a řeč (konkrétně jako: *osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka*). Bohatá vzdělávací nabídka, která stojí na práci s literárními texty všech žánrů (říkanky, básničky, báje, pohádky, rozpočítadla, hádanky i jazykolamy), ke které by měla

patřit i radost z četby, vede k naplnění dílčích cílů, a tím i kompetencím k učení a komunikativní kompetenci.

Literární činnosti v mateřské škole jsou plánované, cílevědomé, navazující a soustavné. Jejich základním stavebním kamenem je práce s příběhem. A to nejen ve formě četby, která přikládá jistý význam přečtenému textu (např. estetické prožívání, sémantické přijetí a interpretace textu, což je činnost, která má sociální a symbolickou hodnotu), ale i ve formě samotné práce s knihou, která hodnotově i sociálně orientuje, zařazuje do světa a pomáhá dítěti se v něm vyznat. Čtenářská gramotnost je celoživotně se rozvíjející vybavenost člověka vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi, postoji a hodnotami potřebnými pro užívání všech druhů textů v různých individuálních a sociálních kontextech.

I v naší mateřské škole učitelky děti podporují v dovednostech vedoucích k nácviku čtení, věnují velkou pozornost práci s knihou, rozvíjejí grafomotoriku, sluchovou a zrakovou diferenciaci, fantazii, myšlení, řeč, komunikační dovednosti, procvičují paměť, pozornost, porozumění textu, apod. V průběhu školního roku navštěvují děti divadelní představení, městskou knihovnu či dramatizují pohádky.

Do vzdělávací nabídky dětem během každodenních aktivit v mateřské škole zařazujeme:

- denní četbu dětem
- povídání a vyprávění (práce s textem, příběhem, dokončování příběhů s otevřeným koncem)
- nabídka prohlížení knih s různorodou tematikou
- samostatné vyjadřování (diskuze, sdělování názorů, zážitků).
- hry se slovy (počáteční hláska, rozvoj fonetického sluchu, rytmizace slov, určování počtu slabik, rozvíjení slovní zásoby).

Rádi bychom, aby v naší mateřské škole vzniklo „pouto“ mezi námi a rodiči. Zapojili jsme se do programu „Celé Česko čte dětem“ a proto se snažíme do čtení a k pozitivnímu vztahu ke knihám zapojit i rodiče dětí.

Předmatematická gramotnost

Předmatematické myšlení je součástí téměř všech vzdělávacích aktivit v průběhu každého dne, prolínající se přirozeně všemi oblastmi vývoje a vzdělávání dětí, a vytváří tak základy pro pozdější učení se matematice jako vyučovacím předmětu. V předškolním vzdělávání se zaměřujeme na nabídku činností, které rozvíjejí jednotlivé dílčí dovednosti a schopnosti v této oblasti myšlení. V RVP PV jsou stanoveny např. tyto klíčové kompetence: *Dítě při řešení problémů užívá logických, matematických a empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh, zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, slovně reaguje, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu a funkci.* Dílčí cíle v jednotlivých oblastech potom konkretizují tyto záměry ve vzdělávání: *Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (vyjadřování). V oblasti poznávacích funkcí přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, představivosti a tvořivosti.*

V předškolním vzdělávání jsou podle RVP PV dosažitelné tyto očekávané výstupy vzdělávání: *rozvíjení pozornosti, pojmenovávání, odhalování podstatných znaků, vlastností předmětů, nacházení společných znaků, podoby a rozdílu, rozlišování charakteristických rysů předmětů a hledání*

vzájemných souvislostí mezi nimi, schopnost postupovat podle instrukcí, chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti (porovnávání, uspořádání, třídění souborů předmětů podle určitého pravidla), orientace v elementárním počtu do šesti, chápání číselné řady v rozsahu první desítky, znalost pojmů více a méně, stejně, první a poslední, chápání prostorových pojmů (nahore, dole, vpravo, vlevo, pod, nad apod.), základní časové pojmy a orientace v prostoru i rovině.

V naší vzdělávací nabídce jsou proto aktivity s didaktickými pomůckami, rozmanité hry a činnosti rozvíjející právě tyto dovednosti a schopnosti zaměřené na:

- určování a pojmenovávání vlastností běžných objektů a předmětů (velikost, barva, tvar), jejich charakteristických znaků a funkcí,
- představy o počtu v různém prostředí a s různými předměty (práce s puntíky, obrázky), počítání, zaznačení počtu, porovnávání množství (tolik-kolik)
- operace s předměty: třídění podle různých kritérií (velikost, barva, tvar), přiřazování, uspořádávání, hledání shody a rozdílu, tvoření skupin podle zadání, porovnávání (podle velikosti: velký/ malý, větší/ menší, pojmy největší/ nejmenší, podle množství: hodně/ málo, více/ méně, stejně, pojmy nejvíce, nejméně), pořadí (první, poslední)
- hry podporující představivost, uvažování a hledání řešení (základy pro řešení slovních úloh), manipulační aktivity: vážení, měření, odhad – co se kam vejde (objem, obsah)
- činnosti zaměřené na vytváření chápání pojmů, pravdivosti výroků
- procvičování orientace v prostoru i rovině, čtvercová síť, „Parkety“, tabulka (řádek, sloupec), barevné cesty, prostorové stavby z kostek, prostorové pojmy (nahore/ dole, vpravo/ vlevo), předložkové vazby (na, pod, za, před, vedle atd.)
- činnosti zaměřené na seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (seznámení s číslicemi, rozlišování a pojmenovávání základních geometrických tvarů: kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník).

Polytechnická výchova

Polytechnická výchova (vzdělávání) je proces, který vede k osvojení si technických poznatků a dovedností a ke kladnému vztahu k technice. Obecně ho chápeme v širším slova smyslu – nejedná se jen o vedení dětí k manuální zručnosti, ale zahrnuje i další obory techniky, přírodovědné obory a o tradiční řemesla, která se stala v posledních letech celospolečenským tématem.

Polytechnická výchova v RVP PV je zakotvena v kompetencích k učení.

K dosažení těchto kompetencí budeme v naší mateřské škole zařazovat:

- námětové hry s pracovním obsahem
- praktické činnosti uvádějící sítě do světa technických zaměstnání, řemesel a povolání (ve spolupráci se SOU, rodiči)
- praktickou manipulaci s některými pomůckami, nástroji a netradičními materiály
- vzdělávací nabídku obohatí také pokusy a objevy

Hlavními cíli polytechnického vzdělávání dětí v naší mateřské škole je:

- vytváření a fixování správných pracovních postupů a návyků

- podporování touhy tvořit a práci zdárně dokončit
- používání netradičních materiálů a technik jejich zpracování
- rozvoj myšlenkového potenciálu dětí (komunikativní dovednosti, myšlenkové aktivity, týmové spolupráce a také formování osobnosti dítěte, pokusy)
- rozvíjení poznatků o technice (osvojení používání základních nástrojů, nářadí, pomůcek a poznávání různých druhů materiálů)
- rozvíjení dovednosti řešení problémů (rozvíjení tvořivého myšlení)
- rozvíjení schopnosti hodnocení a sebehodnocení (vytváření kladného vztahu k technice a k práci a rozvíjení technických zájmů)

Předpokládaná témata:

- Optika: mikroskop, digitální mikroskop, dalekohled, fotoaparát, lupy, kaleidoskop, brýle s různými barevnými filtry, optické klamy
- Voda: trychtýře, odměrky, zkumavky, nádoby, síta, pipety, brčka, houby, hadříky, stříkačky, potravinářské barvy
- Vzduch: větrníky, balónky, brčka
- Magnetismus: magnety, magnetické skládky, magnetická tabule
- Váhy: závaží, váhy
- Míry: provázek, pravítko, skládací metr
- Matematika: méně-více, hrací kostky, tělesa
- Světlo: baterka

Materiál: smrkový papír různých hrubostí, látky syntetické a bavlněné, dřevo, balsa, kov, papír, sklo, savé a nesavé materiály.

Nářadí: kladivo, kleště, nůžky, šroubováky, hřebíky, matice, šrouby, pilníky, drátky, svěrák, držák.

Pomůcky: lepidlo, izolepa, tužka, blok, zvýrazňovač, špejle, pinzeta, průhledné nádoby různých velikostí, sítko, štětce, hadříky, baterie, igelitový ubrus, fólie, gumičky gumy, houbičky.....

Seznamování s cizím jazykem – angličtina

RVP PV předpokládá, že pro dítě předškolního věku může být dosažitelná klíčová kompetence komunikativní v následující úrovni:

Dítě ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

Dítě se seznamuje s novým (cizím) jazykem stejně jako s mateřtinou, je to hra se slovíčky, uvědomování si jejich významu a dopadu, účinku, jde tedy o pěstování poslechového návyku, kdy si děti zvykají na zvuky, které jsou odlišné od mateřštiny, kdy bez přemýšlení umí pochopit, co jednotlivé zvuky znamenají, a také na tyto pokyny reagovat. Dítě se seznamuje nejen se slovní zásobou, ale také s výslovností a intonací, s tím, jak jazyk funguje, v jaké situaci je potřeba použít jednotlivé formy slov a vět. Dítě si jazyk postupně osvojuje, přebírá jeho podobu, v prvních letech

života zcela přirozeně, bez vědomého úsilí a drilu. Seznamování s cizím jazykem je tedy v předškolním věku optimální a žádoucí.

V naší mateřské škole se snažíme, aby seznamování s angličtinou bylo zábavné, pestré, aby děti zaujalo, vtáhlo je do dění, proto využíváme pohybové hry, práce s písněmi, hry s říkadly, využití a rozvíjení tématu příběhů, dramatizaci, doplněné o pracovní nebo výtvarné činnosti. Písničky jsou přiměřené věku dětí, srozumitelné, příběhy i říkadla zprostředkováváme pomocí CD rodilých mluvčích, což zajistí seznámení s vynikající výslovností a intonací. Seznamováním s angličtinou děti provází maňásek, který jim zprostředkovává příběhy s postavami a dějem, který je dětem blízký, aby se s ním mohly ztotožnit a prožívat jej. Maňásek hovoří pouze anglicky, během setkání děti kontaktuje, přináší jim zábavu, interakci a vjem je o to intenzivnější.

Vzdělávací nabídka:

- Písničky s pohybem: poslech anglických písniček pro děti předškolního věku, porozumění, reakce na některá slova v písničce, pohybové vyjádření hudby
- Poslech příběhu s obrázkovou oporou: porozumění příběhu, slovům, souvislostem
- Reakce na pokyny a signály: porozumění, pohyb podle zadání, různé způsoby pohybu
- Hry a aktivity: pohybové hry se zadáním v angličtině, reakce na signál, přiřazování, třídění, manipulační činnosti, postřehové hry, hledání v prostoru atd.
- Navazování komunikace: porozumění a zapojování dětí formou pozdravu, dovednost představit se, odpověď na jednoduché otázky (oblíbená barva, hračka, zvířátko)
- První anglická slovíčka: pozdrav, pojmenovávání barev, hraček aj., počítání (1-6)

Seznamování s angličtinou doplňuje témata, kterým se děti aktuálně věnují, předpokládané okruhy, se kterými se děti během školního roku seznámí: základní barvy, počítání, zvířátka, hračky, jídlo, počasí, lidské tělo, oblečení, oslavy a svátky během školního roku.

b) Formy a metody

Využíváme efektivní formy a metody učení, mezi ně patří **metoda prožitkového učení** (která splňuje kritéria nezávazné dětské hry – jejími rysy jsou spontaneita, objevnost, komunikativnost, aktivita a tvořivost dítěte, konkrétnost i celostnost, tzn. zapojení více smyslů dítěte) a **kooperativní učení hrou, situační učení**. Vycházíme z prožívaných životních situací. Významnou roli v procesu učení sehrává **spontánní sociální učení**, založené na principu přirozené nápodoby.

K dětem přistupujeme partnersky, využíváme prvky **partnerské komunikace**, efektivní způsoby komunikace, poskytujeme dětem prostor k vlastnímu vyjádření, nasloucháme jim.

Využívanou metodou je také **metoda kruhu** – ve třídách s dětmi aplikujeme metodu kruhu výukového (pokud dětem něco důležitého sdělujeme), diskuzního (nad problémem, kde děti předkládají argumenty a učitelka je moderátorem této diskuze) a komunitního (pomocí něhož rozvíjíme vzájemné vztahy ve třídě a vytváříme soudržnost skupiny, vzájemnou sounáležitost). Zachováváme pravidla komunitního kruhu, mj. pravidlo naslouchání, právo nemluvit, pravidlo úcty, diskretnosti a zachování soukromí.

Podporujeme u dětí **kritické myšlení**, neboť pomáhá přejít od povrchního učení k hloubkovému, k odhalování souvislostí, k porozumění obsahu vzdělávání a k vlastním závěrům. Používáme také tzv.

brainstorming, který můžeme charakterizovat jako „burzu nápadů“ – podněcujeme děti k tvůrčímu myšlení ve skupině a hledání nových, kreativních řešení. Výuku provádíme formou projektů, které umožňují témata probírat průřezově.

Dětem nabízíme i další aktivizující výukové metody, zejména **metodu inscenační** (jejímž stoupencem byl i J. A. Komenský), která bývá nazývána také jako hraní rolí, dramatická výchova, interakční hry atd. – jedná se o sociální učení v modelových situacích, v nichž jsou děti samy aktéry předváděných situací a kombinují tak hraní rolí a řešení problémů. Tímto způsobem mohou děti získat nový prožitek, osvojit si adekvátní způsob chování a jednání.

Z výukových metod používáme **metody slovní** – kam patří např. vyprávění, vysvětlování, práce s knihou, rozhovor, dále **metody názorné** – např. přímá pozorování, praktické ukázky, předvádění a **dovednostně – praktické metody** - zastoupené např. napodobováním, manipulací s předměty, experimentováním.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami přizpůsobujeme přípravu třídního programu co do obsahu i prostředků, případně doplňujeme stimulačními programy. Pokud je sestaven individuální vzdělávací program, postupujeme podle něho. Potom volíme potřebám dětí odpovídající vzdělávací metody a prostředky, např. **strukturované učení**. Vždy spolupracujeme s dalšími odborníky (speciální pedagogická centra a pedagogicko-psychologické poradny).

Ve vzdělávání dětí v naší mateřské škole využíváme metodu J.A Komenského „Škola hrou“, poskytujeme dětem prostředí s dostatkem podnětů k jejich hře a tím aktivnímu rozvoji a učení. Poskytujeme jim odbornou péči, zohledňujeme vývojové předpoklady a možnosti dětí předškolního věku. Ve vzdělávání respektujeme individuální potřeby a možnosti jednotlivých dětí, včetně potřeb specifických. Rozvíjíme osobnost dětí, motivujeme je k dalšímu poznávání a učení, učíme je žít ve společenství ostatních (seznámení s normami a hodnotami touto společností uznávaných a vytváření vlastních postojů).

Vycházíme z přirozeného toku dětských myšlenek a jejich spontánních nápadů, učební aktivity tak probíhají především formou nezávazné dětské hry, kterou si děti na základě vlastní volby a zájmu volí.

Hra je základní činností předškolního dítěte. Hry vyžadují aktivitu při jednání, odrážejí duševní procesy (strategii, logiku, řešení problémů, kreativitu, paměť), podporují komunikaci, simulují sociální procesy (zkoušení nových rolí), obohacují životní zkušenosti, rozvíjejí osobnost, je při nich zábava. Hra umožňuje učení, jehož ústředním bodem je poznávání, objevování, zkoumání. Dětem nabízíme hry funkční (zaměřené na uvědomování si a ovládání vlastního těla a také na senzomotorické funkce), hry manipulační, napodobivé, úlohové, konstruktivní, pohybové a hudebně-pohybové, receptivní, skupinové hry s pravidly atd. a hry didaktické, které jsou učitelkami vedeny a mají konkrétní didaktický cíl – u dětí pomocí těchto her rozvíjíme např. jazyk, paměť, komunikaci, myšlení, logicko-matematické uvažování, pohyb, ale i tvořivost.

c) Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tzv. integrovaných bloků (při volbě těchto bloků vycházíme z bezprostředního života dítěte, témata volíme zajímavá, smysluplná a pro děti užitečná). Ve vzdělávání dětí uplatňujeme činnosti spontánní i řízené, které se snažíme vzájemně provázat pomocí didakticky zacílených činností, které jsou učitelkou přímo nebo nepřímo

motivovány, a jsou dětem nabízeny formou denní nabídky činností, ve které jsou vyváženy aktivity spontánní a učení cílené. Tyto činnosti pak probíhají zpravidla v menší skupině dětí nebo individuálně.

V nabídce činností **aplikujeme Gardnerovu koncepci inteligence**, která zohledňuje preferenci činností v souvislosti s osmi typy inteligence (verbální neboli jazyková, hudební, logicko-matematická, prostorová, tělesně-pohybová, přírodní, interpersonální a intrapersonální). Připravujeme ji tak, aby byla bohatá. Denně jsou tak dětem nabízeny různorodé aktivity (pohybové hry, cvičení, dechová cvičení, hudební aktivity – zpěv, hra na drobné hudební nástroje, rozvíjení jazyka – hry se slovy, rozhovory, říkadla, hry na procvičování mluvidel, logopedické chvíle, výtvarné a tvořivé aktivity dětí – kresba, malba, modelování, nabídka konstruktivních her, přírodovědné koutky atd.)

Výuka bývá organizována podle aktuálních potřeb a situace ve třídě jako frontální, skupinová a kooperativní, partnerská (spolupráce dvou dětí), individuální a individualizovaná, i jako samostatná práce jednotlivých dětí. Tyto se formy se během dne operativně prolínají. Jsou využívány efektivní formy učení – evokace, uvědomění a reflexe.

4) Školní integrované bloky:

HRAJEME SI PRO ŽIVOT

(Život je rozmanitý, nabízí spoustu možností – Na co si budeme hrát?)

Rytíř

(mrvní výchova)

Charakteristika integrovaného bloku:

Kamarád Rytíř symbolizuje plnohodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě a respektu, navazování a udržování přátelství, budování pohodového a bezpečného společenského prostředí ve třídě. Současně odkazuje na mravní poselství rytířů (sedm rytířských ctností: statečnost/odvaha, láska/věrnost, milosrdenství/štedrost, zdvořilost/ohleduplnost a galantnost k ženám, čest/plnění závazků, víra, ochrana slabších), které dnes můžeme zahrnout mezi prosociální chování a postoje. Rytíř je také záštitou ochrany těchto hodnot.

Základem morálky mezi lidmi je koncepce dobra. Mravní výchova je celoživotní proces, jehož základy se pokládají v dětství a dospívání, a směřuje k výchově charakteru a vůle a vychovanosti člověka. V mateřské škole si klademe za cíl rozvíjet elementární mravní jednání na návykovém základě (pravidla slušného chování) a pěstování schopnosti empatie.

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku:

- v oblasti psychologické: podporování duševní pohody, psychické zdatnosti a odolnosti dítěte, rozvíjení komunikace, poznávání sebe sama – sebepojetí, cítění, navazování citových vztahů, ovládnutí, vůle, rozvíjení mravního vnímání a cítění. Seznámení se se způsoby ochrany bezpečí, kde v případě potřeby hledat pomoc.
- interpersonální oblast: utváření vztahů k jiným dětem i dospělým, prosociální chování, ohleduplnost, empatie, bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování. Obezřetné chování, ochrana, schopnost požádat (a poskytnout) pomoc (pro sebe i pro jiné).
- v oblasti sociálně-kulturní: vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách, život ve společnosti, pravidla soužití s ostatními, rozvíjení základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, autonomní chování, schopnost přizpůsobovat se společenskému prostředí a zvládání jeho změn. Utváření si představ o společenských normách – co je v souladu s nimi a co proti nim a chovat se podle těchto představ. Odmítání společensky nežádoucího chování (umět říci ne).
- v oblasti environmentální: přiměřené a bezpečné chování ve školce i v okolí
- v oblasti biologické: rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti, vhodné chování podporující zdraví, bezpečí a pohody své i ostatních

Přírodovědec (environmentální výchova)

Charakteristika integrovaného bloku:

Výhodou naší mateřské školy je, že umožňuje bezprostřední soužití s přírodou, která nás obklopuje, během celého roku tak pozorujeme a prožíváme její proměny. Školní zahrada je rozlehlá, členitá, osázená stromy (okrasnými i ovocnými), nabízí i možnosti zakládání zahrádek. Nedaleko školy se nachází městský park - poznáváme tak různé ekosystémy.

Environmentální výchova v mateřské škole má těžiště v elementárním poznávání životního prostředí (zejména přírody), v utváření vztahů k němu i v rozvíjení základních dovedností a návyků péče o životní prostředí. Děti jsou seznamovány se vzájemnou podmíněností živé a neživé přírody, vztahů lidské činnosti a jejich produktů a přírody, při pochopení těchto souvislostí by měly být vedeny k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí, ekologicky šetrnému životnímu stylu a jednání.

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku:

- environmentální oblast: založení elementárního povědomí o okolním světě a jeho dění, řádu, rozmanitosti a různorodosti světa přírody, o vlivu člověka na životní prostředí a vytvoření základů pro odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí, včetně rozvoje úcty k životu ve všech jeho formách, péče o okolní životní prostředí
- sociálně-kulturní oblast: rozvíjení základních kulturně společenských postojů a návyků, vytvoření základů aktivních postojů ke světu a životu
- psychologická oblast: poznávací schopnosti a funkce (vnímání, poznávací city), představivost, tvořivost, myšlenkové operace (pojmové myšlení, rozvoj paměti a pozornosti), jazyk a řeč – vyjadřování, rozvoj slovní zásoby, vůle – sebeovládání, schopnost záměrně řídit svoje chování a ovlivňování vlastní situace
- biologická oblast: rozvíjení a užívání všech smyslů, získání povědomí o významu aktivního pohybu v přírodě a o způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí
- interpersonální oblast: dodržování pohodnutých pravidel chování v přírodě

Badatel

Charakteristika integrovaného bloku:

Děti jsou přirozeně zvědavé a možnost něco objevovat a zkoušet je velmi baví. Rozmanitá bádání a experimenty mohou probíhat během celého roku (např. pokusy s vodou, přírodninami, optické pokusy, ukázky fyzikálních zákonů atd.) Dětem budou nabízeny smyslové hry, motivovaná manipulace s různými předměty, zkoumání (pojmenovávání) jejich vlastností. Děti budou vedeny k řešení myšlenkových i praktických problémů, ale i hledání různých možností a variant, čímž bude rozvíjena jejich tvořivost, představivost a fantazie.

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku:

- environmentální oblast: získání povědomí o širším společenském, věcném, přírodním i technickém prostředí – v rozsahu praktických zkušeností a praktických ukázek, vnímání světa (přírody i lidí), jeho řádu, proměnlivosti, schopnost přizpůsobovat se
- psychologická oblast: komunikativní dovednosti – schopnost vyjadřování poznatků, vytváření pojmů, poznávací schopnosti a funkce (myšlení konkrétně názorné, pojmové, rozvoj paměti a pozornosti úmyslné-co je z poznávacího hlediska důležité), rozvíjení tvořivosti (řešení problémů, kreativní myšlení, představivost), posilování zvědavosti, radosti z objevování – vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci. Chápání číselných a matematických pojmů (porovnávání, třídění podle kritérií, množství, velikost, pořadí, orientace v elementárním počtu, chápání číselné řady).
- interpersonální oblast: rozvíjení interaktivních, kooperativních a komunikativních dovedností, ohleduplnost k druhým, respektování jiného postoje či názoru
- biologická oblast: smyslové vnímání, zdokonalování motorických dovedností
- sociálně-kulturní: šetrné zacházení s pomůckami, dodržování pravidel, schopnost vyjednávání s dětmi i s dospělými, domlouvat se na společném řešení

Kutil (pracovní výchova)

Charakteristika integrovaného bloku:

V naší mateřské škole vedeme děti k maximální soběstačnosti v sebeobsluze v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu atd. Kutil pro děti bude možností vyzkoušet rozmanité manipulační činnosti s různými předměty, pomůckami, nástroji, náčiním i materiálem. Možností k rozvíjení představivosti a fantazie. Tyto praktické činnosti uvádějí také dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (praktické ukázky z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty).

Pracovní výchova v mateřské škole seznamuje děti se základními znaky lidské práce. Děti si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky včetně plánování, organizace, hodnocení pracovní činnosti a bezpečnosti práce. Pracovní výchova zahrnuje několik oblastí: běžná práce (sebeobsluha, domácí práce, pomoc druhým), práce s modelovacím materiálem, papírem, textilem, dřevem a kovem, dále pěstování rostlin, zeleniny, květin, či pomoc při péči o zvířata. Pracovní výchova v dětech rozvíjí jejich schopnost vyvinout úsilí, soustředění, seberegulaci a vnitřní kázeň. Kultura práce navíc souvisí s pracovní morálkou jedince (ovlivněna motivací a osobnostními předpoklady), s péčí o pracovní prostředí (udržování pořádku, čistoty). Umožňuje hledat souvislosti a objasňovat vztah mezi prací, pracovním produktem a uspokojováním potřeb. Rozlišovat potřeby (co je nutné) a přání (co chci).

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku:

- v oblasti biologické: podpora rozvíjení pohybových a manipulačních dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace pohybu), osvojování si věku přiměřených praktických dovedností
- v oblasti psychologické: rozvíjení sebeovládání, záměrná pozornost, soustředění, postupování a učení se podle pokynů, vyvinutí volního úsilí, dokončení činnosti, získání sebevědomí (soběstačnosti)

- v oblasti interpersonální: rozvíjení kooperativních a interaktivních dovedností
- v oblasti sociálně-kulturní: poznávání pravidel sociokulturního prostředí, pochopení role každého jedince ve společenství, úcta k práci a úsilí druhých
- v oblasti environmentální: zvládání běžných činností, řešení praktických situací, získání povědomí o ochraně bezpečí při práci, péče o okolní životní prostředí (pořádek, čistota, péče o rostliny, živé tvory)

Sportovec (tělesná výchova a výchova ke zdraví)

Charakteristika integrovaného bloku:

Děti v předškolním věku procházejí růstem a neurosvalovým vývojem, je tedy důležité věnovat náležitou pozornost jejich stimulaci a podpoře zdravého rozvíjení tělesné zdatnosti, pohybovým i manipulačním dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům. Dětem nabízíme rozmanité činnosti lokomoční pohybové, manipulační, zdravotně zaměřené cvičení, psychomotorické hry, současně v nich budujeme sportovní fair play chování. Nedílnou součástí tvoří činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a aktivity směřující k ochraně zdraví a vytváření zdravých životních návyků, stejně jako činnosti směřující k prevenci úrazů. Nezapomínáme ani na aktivity relaxační, odpočinkové, které zajišťují zdravou atmosféru a pohodu prostředí.

Tělesná výchova a výchova ke zdraví v mateřské škole vychází z nejaktuálnější definice lidského zdraví, která za jeho podstatu považuje vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Zdraví je základním předpokladem pro aktivní a spokojený život, a proto výchova ke zdraví patří mezi priority vzdělávání. Cílem je vytváření žádoucích postojů a aktivní uplatňování činností podporujících zdraví v každodenním životě (zdravá výživa, hygiena, aktivní pohyb, rozlišování toho, co je zdravé a co zdraví ohrožuje).

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku:

- biologická oblast: rozvíjení pohybových dovedností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, pohybových dovedností, prostorové orientace, rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti. Osvojení si poznatků o těle a dovedností důležitých k podpoře zdraví, vytváření zdravých životních návyků a postojů
- psychologická oblast: poznávání sebe sama. Získávání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti, získávání schopnosti sebeovládání, záměrného řízení svého chování a ovlivňování vlastní situace.
- interpersonální oblast: respektování pravidel, organizace hry, kooperativní dovednosti
- sociálně-kulturní oblast: vzájemná komunikace, domluva, dodržování pravidel hry, spravedlivé jednání, hra „fair play“
- environmentální oblast: uvědomování si nebezpečí, se kterým se může během svých aktivit setkat, mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit

Umělec (estetická výchova)

Charakteristika integrovaného bloku:

Umělec pomáhá obracet pozornost k vlastnímu prožitku (emoce, nálady, dojmy) dítěte a následnému sebevyjádření. Dokáže také podněcovat dětskou představivost a fantazii, hru. V mateřské škole nabízíme dětem možnosti ve všech uměleckých oblastech (umění výtvarné, hudební, pohybové i slovesné), zprostředkováváme jim také setkávání s kulturou a uměním (divadelní představení, koncerty, výstavy) nejen ve školce, ale i v blízkém okolí.

Estetická výchova rozvíjí schopnost sebevyjádření a dovednosti v oblasti umění slovesného (kultivovaný projev, dramatizace), výtvarného (kresba, malba, modelování), hudebního (zpěv, hra na hudební nástroje) a tanečního. Kultivuje vnímání, chápání, citové prožívání a projev jedince a umožňuje tak v dětech položit základy pro harmonický soulad, estetický vkus jako protipól materiálních hodnot dnešního světa, pozitivně ovlivnit vztahy dítěte k umění jako takovému a k estetickým podnětům, které přináší život.

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku:

- psychologická oblast: rozvíjení komunikativních dovedností verbálních i neverbálních (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) a kultivovaného projevu (reprodukce básniček, písniček, dramatických úloh), procvičování paměti. Vyjadřování své představivosti a fantazie, prožitků v tvořivých činnostech.
- interpersonální oblast: porozumění běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- sociálně-kulturní oblast: seznamování se s kulturou, uměním, rozvoj estetického vkusu
- environmentální oblast: elementární povědomí o širším kulturním prostředí
- biologická oblast: rozvíjení a užívání všech smyslů, zdokonalování koordinace pohybu, dechového svalstva, sladit pohyb se zpěvem, rozvíjení jemné motoriky, koordinace ruky a oka, zacházejí s výtvarným materiálem a náčiním.

Čtenář (předčtenářská gramotnost)

Charakteristika integrovaného bloku:

Jednou z priorit naší mateřské školy je rozvíjení předčtenářské gramotnosti dětí. Rádi bychom v dětech probudili zájem o psanou podobu jazyka, o knihy a „čtení“. Ve třídách jsou k dispozici čtenářské koutky, školka má svoji knihovnu. Navštěvujeme i městskou knihovnu. Mezi „čtenářské“ aktivity pro děti patří: Prohlížení knih, čtení formou „malovaného čtení“ a předčítání. Dále cílená práce s textem: rozvíjíme u dětí pozornost, schopnost porozumět slyšenému, vyprávění, popis (s obrázky i bez nich). Jazyková výchova (hry se slovy, rozvoj slovní zásoby). Posilujeme intelektové schopnosti (práce s obraznými symboly, stimulace korových center pro čtení a psaní) a dovednosti: zrakové a sluchové vnímání, grafomotoriku, sledování očima zleva doprava). Vnímáme knihu jako cenný zdroj informací, ale i prostředníka, který nám přináší zábavu, napětí (čtení pohádek, příběhů), chvíle pohody.

Podstatné složky čtenářské (i písářské) pregramotnosti, které by měly být v mateřské škole rozvíjeny: motivace pro čtení a psaní, řeč, slovní zásoba, rozvoj vyjadřování, zrakové vnímání, sluchové vnímání, paměť, pozornost, grafomotorika, pravolevá orientace.

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku:

- v oblasti psychologické: rozvíjení řečových schopností, komunikativních a jazykových dovedností receptivních i produktivních. Osvojování některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, poznatků o znakových systémech (abeceda) a jejich funkci. Rozvíjení pojmového myšlení. Posilování úmyslné pozornosti, paměti. Vytváření základů pro práci s informacemi.
- v oblasti sociálně-kulturní: seznamování se světem kultury (kniha, pohádka, příběh), vytváření pozitivního vztahu ke knihám a četbě, kultuře a umění.
- v oblasti environmentální: vytvoření povědomí o kulturním i technickém prostředí
- v oblasti interpersonální: rozvíjení komunikativních dovedností
- v oblasti biologické: rozvíjení zrakového a sluchového vnímání, zdokonalování v oblasti jemné motoriky – koordinace ruky a oka, ovládání dechového svalstva

Radováněk (tradice, zvyky, oslavy)

Charakteristika integrovaného bloku:

Během celého roku se v mateřské škole setkáváme s různými příležitostmi k radovánkám (karneval, zahradní slavnost) a oslavám (Den matek, Den dětí, Loučení s předškoláky) i s obdobími svátků (Adventní čas, Vánoce, Velikonoce). Toto aktuální dění se promítá i do vzdělávací nabídky, děti jsou seznamovány s lidovými tradicemi, zvyky, světem národní kultury a hodnot. Posilujeme mezilidské vztahy, těšíme se z hezkých a příjemných prožitků, kultivujeme vnímání, podporujeme osobní pohodu i pohodu prostředí.

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku:

- v oblasti environmentální: vytváření povědomí o širším přírodním, společenském a kulturním prostředí a vytváření pozitivního vztahu k němu
- v oblasti sociálně-kulturní: poznávání pravidel v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané. Vytváření aktivních postojů k životu, kultuře, rozvíjení dovedností tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevoval. Rozvíjení společenského a estetického vkusu.
- v oblasti interpersonální: rozvíjení mezilidských vztahů, ohleduplnost, citlivost
- v oblasti psychologické: rozvíjení dovedností vyjádření svých pocitů, dojmů a prožitků, rozvíjení a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- v oblasti biologické: rozvíjení smyslového vnímání, dovednosti důležité k podpoře osobní pohody, pohody prostředí

Cestovatel

Charakteristika integrovaného bloku:

Cestovatel seznamuje děti se světem v širších souvislostech – počínaje nejbližším okolím a konče globálním dosahem (od naší mateřské školy přes město, okolí města a kraj až po srozumitelné reálie o naší republice, Evropě, světadílech i k planetě Zemi). Dětem umožňujeme podnětnou účast na sledovaných událostech ve městě, návštěvy některých institucí, výlety do blízkého okolí. Seznamujeme je s pestrostí světa (exotická zvířata v ZOO, různé národy, jazyky). Spolupracujeme s místní hvězdárnou, přivítáme mobilní planetárium. Zařazujeme aktivity na téma dopravy, bezpečného chování v silničním provozu.

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku:

- environmentální oblast: vytváření povědomí o širším přírodním, kulturním a technickém prostředí, o vlastní sounáležitosti se světem, živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí. Rozvíjení schopnosti přizpůsobovat se změnám podmínek vnějšího prostředí. Poznávání jiných kultur.
- sociálně-kulturní oblast: vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností, tolerance k odlišnostem a jedinečnostem, seznámení s existencí jiných jazyků
- interpersonální oblast: rovnost všech lidí navzdory vzhledu, chování, pochopení, že osobní odlišnosti jsou přirozené. Navazování komunikace, překonávání studu
- psychologická oblast: rozvíjení řečových a jazykových, komunikativních dovedností – domlouvání se slovy i gesty, chápání prostorových a elementární časových pojmů
- biologická oblast: osvojování si věku přiměřených praktických dovedností

5.) Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše mateřská škola poskytuje kvalitní předškolní vzdělávání založené na komplexním a důsledně individuálním přístupu ke každému dítěti. Jsme školou inkluzivní, která poskytuje všem dětem bez rozdílu adekvátní a co nejlepší úroveň výchovy a vzdělání nezávisle na podobě jejich nadání či speciálních potřeb.

Vytváříme podmínky pro školní úspěšnost každého dítěte systematickou a všestrannou podporou šitou na míru prostřednictvím vysokoškolsky kvalifikovaných pedagogických pracovníků a odborníka - školního asistenta, který je personální podporou z projektu

Operačního programu Jan Amos Komenský

č. CZ.02.02.XX/00/22_002/00016

ŠVP naší mateřské školy vychází z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Zároveň vychází z RVP PV, které je východiskem pro přípravu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) v prostředí mateřské školy.

Dítě se *speciálními* vzdělávacími potřebami

Za dítě se SVP je považováno takové dítě, které pro svůj rozvoj a naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje

poskytnutí podpůrných opatření, tedy nezbytných úprav ve vzdělávání a školských službách, které odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Tato podpůrná opatření naše mateřská škola bezplatně poskytuje.

Do inkluzivního vzdělávání jsou zařazovány děti s odloženou školní docházkou, děti s lehkými vadami řeči, pro které jsou vytvářeny plány pedagogické podpory (dále jen PLPP) a děti se závažnými vadami řeči zařazené ve třídě zřízené podle § 16 odst. 9, Školského zákona nebo děti s jiným zdravotním postižením. Při přijetí dítěte se zdravotním znevýhodněním či postižením je vždy přihlédnuto k vyjádření SPC a doporučení pediatra, případně psychologa, v souvislosti s kompatibilitou podmínek a možností MŠ.

5 stupňů podpůrných opatření

Podpůrná opatření prvního až pátého stupně jsou definovány ve vyhlášce č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných v platném znění.

První stupeň podpůrných opatření uplatňuje škola na základě vlastního posouzení bez doporučení školského poradenského zařízení, zejména u dětí s odkladem povinné školní docházky a u dětí s lehčími vadami řeči. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení.

Naše mateřská škola spolupracuje s PPP Jungmannova, Vyškov a příslušnými speciálně pedagogickými centry dle typu potíží dítěte (SPC Brno, Veslařská; SPC Brno Ibsenova; SPC Brno Štolcova; SPC Brno Kociánka).

1. stupeň podpůrných opatření

Pro dítě, které dle učitelky v mateřské škole vykazuje určitou nerovnoměrnost ve vývoji adekvátně věku nebo má potíže vyžadující větší míru podpory, je učitelkou vypracován „*Plán pedagogické podpory*“ (PLPP). Tento plán zahrnuje popis obtíží, speciálních vzdělávacích potřeb žáka, stanovení cílů a způsobů podpory a způsob vyhodnocování plánu.

Plán pedagogické podpory učitelka vyhodnotí nejpozději do tří měsíců od zahájení poskytování podpůrných opatření, kdy se zaměřuje na vývoj SVP a naplňování cílů PLPP. Nevedou-li opatření k naplňování stanovených cílů, doporučí ředitelka školy společně s učitelkou rodičům dítěte vyšetření v rámci pedagogicko-psychologické poradny či speciálně pedagogického centra. Do doby zahájení podpůrných opatření druhého a vyššího stupně pracuje škola s PLPP. S PLPP seznámí škola zákonné zástupce dítěte.

2 - 5. stupeň podpůrných opatření

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (PPP nebo SPC). Za spolupráci s daným poradenským zařízením odpovídá školní speciální pedagog. Pro účely poskytování poradenské pomoci škole zajistí škola poradenskému zařízení předání PLPP, podle kterého se dítě dosud vzdělávalo. Poradenskou pomoc školského poradenského zařízení může využít dítě a jeho zákonný zástupce na základě doporučení školy, svého uvážení nebo na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci. Neposkytoval-li by zákonný zástupce dítěte součinnost směřující k

přiznání podpůrných opatření, jež jsou v nejlepším zájmu dítěte, postupuje škola a školské poradenské zařízení dle §10 odst. Zákona č.359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí.

Na základě posouzení vzdělávacích potřeb dítěte vydá školské poradenské zařízení doporučení školky za účelem stanovení podpůrných opatření pro vzdělávání dítěte.

Podpůrná opatření poskytuje škola bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení informovaného písemného souhlasu zákonného zástupce dítěte, nejpozději však do 3 měsíců.

Individuální vzdělávací plán

Pokud školské poradenské zařízení identifikuje u dítěte 2. – 5. stupeň podpůrných opatření, pak ředitelkou školy pověřená učitelka (školní speciální pedagog) na základě doporučení z PPP/SPC zpracovává individuální vzdělávací plán (IVP).

Podpůrné opatření spočívající ve zpracování IVP se netýká všech žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními. Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných stanovuje, kdy a za jakých podmínek se IVP uplatňuje.

IVP je závazným dokumentem, vychází ze ŠVP mateřské školy a je zpracován dle pokynů ve Vyhlášce č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných v platném znění.

IVP se zpracovává nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení a žádosti zákonného zástupce. Za zpracování IVP a realizaci podpůrných opatření je odpovědná ředitelka školy. S IVP seznámí všechny pedagogické pracovnice školy a současně zákonného zástupce dítěte.

Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte. Příslušné poradenské zařízení navštíví MŠ ke konzultaci minimálně dvakrát ročně, nejméně jednou ročně pak společně vyhodnotí naplňování IVP.

Podmínky pro vzdělávání dětí se SVP

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Kvalifikované učitelky zajišťují tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika dětí se SVP.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními v naší mateřské škole zajišťujeme:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

Úprava podmínek vzdělávání dětí zařazených dětí ve třídě zřízené podle § 16 odst. 9, Školského zákona se závažnými vadami řeči

V této třídě se zabýváme komplexní logopedickou péčí o děti se závažnými vadami řeči (odstranění, překonání nebo alespoň v maximální možné míře zredukování narušené komunikační schopnosti) a taktéž prevencí těchto vad a rozvíjením komunikačních schopností vůbec (verbální a neverbální komunikace, vyjadřování dětí). Logopedická péče je zaměřena na rozvoj těchto jazykových rovin: morfologicko-syntaktická (gramatika, větná stavba), lexikálně-sémantická (slovní zásoba, rozumění řeči), foneticko-fonologická (správná výslovnost a sluchové rozlišování) a pragmatická (praktické uplatnění řeči).

Do denního programu **individuální logopedické péče** zapojujeme didaktické hry a cvičení v jednotlivých jazykových rovinách:

Foneticko-fonologická rovina

- Modulační faktory řeči (tempo, rytmus, dynamika, melodie)
 - rytmizace, zpěv
- Dechová a fonační cvičení
 - nácvik správného nádechu (nosem) a výdechu (ústí)
- Cvičení fonematické diferenciaci
- Artikulační cvičení
- Spojení rytmu a řeči v říkadlech, rozpočítadlech, při zpěvu

Lexikálně-syntaktická rovina

- Rozšiřování slovní zásoby pomocí systematického objasňování významu slov
- Podporování potřeby dětí aktivně pojmenovávat předměty a jevy ve svém okolí
- Seznamování dětí se synonymy, homonymy, se vztahem nadřazenosti pojmů

Morfologicko-syntaktická rovina

- Aplikace gramatických pravidel v mluvním projevu
 - správnost zvolených slov, slovosled, vhodný rod, číslo, pád slov.
- Cvičení na rozvíjení jazykového citu
 - tvary podstatných jmen, sloves, přídavných jmen, koncovky množného čísla

Pragmatická rovina

- Správná aplikace a propojení toho, co dítě chce sdělit a vhodnost způsobu tohoto sdělení.
- Samostatné rozhovory, popis předmětů, situací, samostatné vyprávění, reprodukce, dramatizace

Kolektivní logopedická cvičení

Tato cvičení provádějí učitelky, kvalifikovaní speciální pedagogové – logopedičtí asistenti.

Přípravná cvičení:

- Dechová a fonační cvičení = správná koordinace dechu společně s hlasem a mluvou
- Cvičení na rozvoj motoriky a grafomotoriky - motorika hrubá (pohyblivost, koordinace), jemná (cvičení ruky, prstů, koordinace zraku a pohybu rukou), grafomotorika (řízená pohybová cvičení vedená horní končetinou zaznamenané graficky – práce s písčnicí, kreslení, pohyb doprovázený písničkou, říkankou)
- Cvičení na rozvoj oromotoriky – mluvních orgánů: cvičení rozvíjející pohyblivost rtů, jazyka, čelisti, ale i měkkého patra – vše hravou formou (pomocí obrázků, pomůcek, motivované básničkou či příběhem) – Logopedické chvílky
- Cvičení na rozvíjení fonemického sluchu – bezchybné vnímání mluvené řeči – schopnost přijímat, rozlišovat zvuky, interpretovat zvuky různé kvality. Rozvíjíme naslouchání, sluchovou diferenciaci (hlásky, znělost, měkkění, délka), sluchovou paměť, sluchovou analýzu a syntézu slov, vnímání rytmu. Fonemický sluch.

Cvičení na rozvíjení zrakového vnímání – rozlišování tvarů, barev, zraková diferenciacie, analýza a syntéza, zraková paměť.

Poradenská činnost rodičům dětí s narušenou komunikační schopností

Tuto činnost zajišťuje speciální pedagog – logoped (absolvent VŠ bakalářského studia speciální pedagogiky), který doporučuje náměty na domácí logopedickou péči, korekci odchylek artikulace podle diagnostiky a doporučení SPC.

- Individuální přístup a interdisciplinární přístup (spolupráce se psychology, pediatry, foniatry, neurology – případně dalšími odborníky, dle potřeby)
- Spolupráce s SPC, Brno, Veslařská
- Logopedická prevence (multifaktoriální proces realizovaný na třech úrovních: diagnostika, terapie a prevence)

Individuální konzultace s rodiči

Jedná se o společnou výchovu řeči dětí a rodičů, která probíhá 1x týdně odpoledne v MŠ po dobu 30 minut, dle časových možností rodičů.

Pod vedením speciálního pedagoga pracují děti s pedagogem a dále také rodiče se svým dítětem.

Činnosti zaměřené na výchovu řeči dětí a rodičů:

- Sluchové hry
- Dechová cvičení
- Gymnastika mluvidel
- Přípravná cvičení a artikulace jednotlivých hlásek
- Rytmizace slov, říkadel a rozpočítadel
- Zpěv a rytmizace písniček- hry se zpěvem
- Rozvíjení slovní zásoby
- Hry na rozvoj porozumění řeči

- Rozvíjení logického uvažování
- Rozvíjení gramatické stránky řeči, malované čtení
- Vyprávění pohádky podle předlohy i bez
- Grafomotorická cvičení s doprovodnými říkadly
-

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Škola bude věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Pokud se v MŠ vzdělávají alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání, zřídí ředitelka mateřské školy skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který bude škola využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

6.) Zabezpečení vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Vzdělávání dětí, které vykazují mimořádné nadání, je doplňováno nabídkou nadstandardních aktivit. Ke všem dětem je přístupováno individuálně, děti s mimořádným nadáním nejsou výjimkou. V naší mateřské škole vytváříme podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. V případě na možnou identifikaci mimořádného nadání doporučuje třídní učitelka dítě k vyšetření do PPP a následně postupuje dle doporučení poradenského zařízení.

7.) Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou přijata v naší mateřské škole tato opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, věcných (materiálních) a personálních podmínek, životosprávy včetně stravování, organizace vzdělávání, obsahu vzdělávání, financování a spolupráce:

Bezpečnost

- stávající hračky (věková hranice vhodnosti použití hračky je uvedena na obalu výrobku), didaktické pomůcky a vybavení pro děti ve věku od 2 do 3 let jsou v dané třídě mateřské školy uloženy do uzavíratelné skříňky, na vyšší police apod.
- vybavení nevhodné pro děti ve věku od dvou do tří let je taktéž využíváno jen omezenou skupinou dětí (dle věku) s ohledem na bezpečnost a zdraví ostatních
- učitelky zajišťují využívání zahradního vybavení školy (průlezkky, skluzavky a další prvky) pouze pod přímým dohledem učitelek

Hygienické požadavky

- děti mají vhodný sedací nábytek, který zohledňuje menší tělesnou výšku dvouletých dětí, podporuje správné držení těla při sezení, je bezpečný a stabilní
- prostředí třídy je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne, je vytvořen odpočinkový kout vhodný pro ležení
- je vyčleněn prostor (skříň) pro ukládání individuálních hygienických potřeb dětí (pleny, vlhčené ubrousky apod.)
- dle požadavků dětí je možné vybavit WC dětskými nočníky, u kterých je zajištěno jejich adekvátní uskladnění, mytí a dezinfekce
- pokud děti používají pleny, umývárnu je potřebné dovybavit přebalovacím stolem
- v souvislosti s používáním plen některými dětmi bude zajištěn i krytý nášlapný odpadkový koš na použité pleny

Stravování

- děti se stravují dle délky pobytu formou přesnídávky, oběda a svačiny, čas podávání je přizpůsoben individuální potřebou aktivity dítěte
- děti mladší tří let jsou zařazovány do skupiny strážníků (3 – 6 let)

Psychosociální podmínky

- učitelky dětem zajišťují stálý pravidelný denní režim (dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování), více klidu (prostor k odpočinku během dne), více individuální péče (vzdělávací činnosti realizované důsledně v menších skupinách či individuálně), srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád, určující mantinely jeho jednání

Personální podmínky

- všechny učitelky mateřské školy splňují kvalifikační předpoklady pro vzdělávání dětí od dvou let

Organizace vzdělávání

- v mateřské škole dětem umožňujeme zejména individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování

Bezpečnostní podmínky

- při tělovýchovných činnostech, při pobytu venku nebo při pobytu dětí v prostředí náročném na bezpečnost zajišťují bezpečnosti dětí vždy obě třídní učitelky, jejichž pracovní doba se v tuto dobu překrývá
- v mateřské škole jsou dodržovány předpisy BOZP a PO dle platné legislativy

Obsah vzdělávání

- učitelky plánují a realizují konkrétních vzdělávacích činností, které přizpůsobují možnostem a schopnostem dětí
- volí metody a formy práce, u kterých se děti nejvíce učí nápodobou, situačním učením, opakují činností a pravidelné rituály
- zpravidla se děti mladší tří let nedokážou delší dobu soustředit, pozornost udrží jen velmi krátkou dobu, tomu učitelky přizpůsobují činnosti, průběžně je střídají, sladují spontánní s řízenými. Největší prostor nechávají volné hře a pohybovým aktivitám.

Spolupráce se zákonnými zástupci dětí

- vzhledem k nízkému věku dětí od 2 do 3 let je spolupráce s jejich zákonnými zástupci naprosto zásadní, toho jsou si učitelky vědomy a vytvářejí tak vše potřebné pro celkově vstřícný a důvěryhodný vztah mezi zaměstnanci školy, rodiči i dítětem.

Spolupráce s ostatními organizacemi

- učitelky se o problematiku vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let zajímají
- využívají nabídky vzdělávacích organizací. Po absolvování vzdělávací akce pak „přenášejí“ informace ostatním pedagogům, případně zajistí přísun potřebných informací do školy, posoudí a vyberou vhodnost doplňkových aktivit pro děti v rámci vzdělávání podle ŠVP.

8.) Doplnkové programy

Mateřskou školu vnímáme jako edukační prostředí, které vytváří situace k celistvé a všestranné kultivaci dětské osobnosti a rozvíjení potencialit v oblasti kognitivní, afektivní a psychomotorické. Již Komenský školu vnímal jako „dílnu lidskosti“, jejíž kultivační funkce byla spjata s úsilím o tělesný, duševní a mravní vývoj dítěte. V naší mateřské škole budeme v následujících letech klást důraz na tyto preferované oblasti:

Výuka hry na sopránovou zobcovou flétnu

V dnešní době obrovského rozmachu techniky máme i my v MŠ s dětmi možnost prožívat hudbu. Prostřednictvím knihy Vlasty Pospíšilové „Docela malé ježčí písčání“ uvedeme děti do světa hudby. Pohádka o flétničce je zavede do světa písniček. Pomalu, krůček za krůčkem, několika jednoduchými hmaty probudí děti flétničku k životu. Seznámí se s několika notami, které mají barevné rozlišení a zanedlouho si sami zahrají první jednoduché písničky. Děti se dovídají, že flétnička není jen kousek dřeva, ale že má svou duši.... A tu my se naučí rozeznít. A když posílíme píli a vytrvalost, naučí se na ni hrát. Hra na zobcovou flétnu má velký význam jako podpůrná terapie náviku správného bráničního dýchání a pro prevenci dechových potíží u všech dětí a to nejen u dětí alergických, astmatických a zdravotně oslabených. Postupujeme podle zpracované vlastní metodiky, která je přizpůsobena předškolním dětem, vlastní sestavený zpěvníček jednoduchých nejznámějších dětských písniček, kde každá nota má svou barvu a jméno: G=Gustík (zelná), A=Adélka (červená), H=Hanička (modrá), C=Cecilka (žlutá), D=Deniska (fialová).) Těchto pět not postačí k přehrání několika desítek písniček. Začíná se správným držením flétny, správným dýcháním do flétny a správným tvořením tónu na slabiku tú, tú, tú nebo dú, dú, dú. Pokračuje se hrou na ozvěnu, kdy děti opakují rytmické i melodické

hádanky, učíme se vytleskávat rytmus a pak ho opakujeme při hře jednoho nebo více tónů. Zahajujeme písničkou „Halí, belí“ na dvou tónech a pomalu postupně přidáváme další noty a složitější rytmus i písničky.

Hra na zobcovou flétnu má také i léčebné účinky:

- zlepšení dechové koordinace, tedy součinností celého svalového systému, který se podílí na dýchání
- zvýšení vitální kapacity plic
- působí proti nadměrnému svalovému napětí a proti zkrácení krčních a šíjových svalů
- zlepšení držení těla a jeho vnímání a uvědomování posílení bránice a břišních svalů
- zvyšuje sebevědomí dítěte

Seznamování s digitálními technologiemi

Předškolní období je obdobím senzomotorickým a dítě poznává okolní svět prostřednictvím všech smyslů. Z tohoto důvodu mohou být jakékoliv digitální technologie pouze „doplňkem“ či motivací navazující na téma či cíle vyplývající z TVP a ŠVP. V současné době je k dispozici nepřeberné množství digitálních technologií potenciálně využitelných v mateřské škole, to ale přináší i nějaká rizika. V naší mateřské škole využíváme tyto typy digitálních technologií vhodných pro předškolní věk:

1. Interaktivní tabule

Jedná se vlastně o velkou multidotykovou obrazovku, na které se promítá obraz a přes ni můžeme speciálními fixy nebo dalšími nástroji ovládat počítač. Interaktivní tabule může velmi dobře sloužit jako výchovně-vzdělávací pomůcka i dobrá motivace a lákadlo pro zapojení dětí k méně atraktivním činnostem.

2. Interaktivní programy

Všechny tyto programy velmi dobře navazují a doplňují školní vzdělávací program, jsou zpracovány pro realizaci RVP. Programy jsou tematicky zaměřené, obsahují tematické části, které jsou dětem blízké, a jsou zaměřené na to, co dítě zajímá a co vidí kolem sebe a co prožívá. V programech dítě provází a úkoly mu nabízí vždy jiná, milá animovaná postavička, která se s dítětem raduje při splnění úkolu. Zahrnují variabilní scény a umožňují náhodné zadání úkolu, jsou se zvuky, písničkami, zaměřují se na číselnou řadu 1–6 a 1–10, logické uvažování, paměť, postřeh, rytmizaci, základy čtenářské gramotnosti, modul pro kreslení. Příkladem interaktivního programu jsou Barevné kamínky.

3. Bee-Bot

Bee-Bot je ideální didaktická hračka pro rozvoj logického myšlení, prostorové představivosti, plánování a základních matematických dovedností. S jeho pomocí děti pochopí algoritmy a mohou si vymyslet a vyzkoušet jednoduché programy. Bee-Bot je programovatelný robot v podobě včelky, který je skvělým pomocníkem při výuce základů programování pro děti od 3 let. Tato vzdělávací pomůcka má mnohostranné využití, procvičuje s dětmi abecedu, poznávání barev a tvarů, orientaci v prostoru nebo jednoduché počty, případně si pořídte transparentní podložku a přizpůsobte si ji podle vlastních potřeb a úrovně dětí. Podložka je buď transparentní (univerzální), do které se mohou vkládat vlastní obrázky, nebo využijte některou z tematicky již zpracovaných, vhodných například pro

trénování orientace v labyrintu, jednoduchých počtů, vyhledávání charakteristických znaků, poznávání barev, atd.

4. Notebooky

Počítače je vhodné využít zejména pro skupinovou činnost. Dobře se hodí pro aktivní procvičování znalostí a dovedností. Lze je využít jako obohacení v jednotlivých tematických celcích. Cílem využívání počítačů v MŠ není seznamovat děti s jejich obsluhou nebo obsluhou programu, ale využívat je jako jednu z nových metod, která může zpestřit vzdělávání předškolních dětí. Seznamování s obsluhou počítače vnímám pouze jako vedlejší produkt. Pro vzdělávání dětí jsou podstatné počítačové programy, resp. jejich obsah. Zařazování notebooků je zakotveno ve školním vzdělávacím programu a posléze rozpracováno ve třídních vzdělávacích programech a projektech.

5. Digitální mikroskop

Digitální mikroskop je skvělá pomůcka, kterou mohou učitelé využít. Mikroskop se připojí do PC pomocí USB kabelu a v aplikaci ihned je možné sledovat snímané objekty. Stisknutím tlačítka je možné ukládat fotografie, které se dají využít k dalším vzdělávacím činnostem. Práce s těmito mikroskopy je velmi snadná a není potřeba složitějších příprav vzorků. Dítě může s tímto mikroskopem samostatně prohlížet všechno možné, co kolem sebe najde. S dětmi nejprve pozorujeme předměty denní potřeby ve třídě, oblečení i detaily vlastního těla (vlasy, kůže, rty, nehty, zuby a další). Velmi zajímavé je také zkoumání přírodnin, porovnávání struktury, vše se slovním popisem a tak je možné tuto aktivitu využít mimo jiné i k rozvoji slovního vyjadřování.

Enviromentální výchova

Vedení k úctě a ohleduplnosti k přírodě je jedním z úkolů naší mateřské školy. V přírodě na školní zahradě děti mohou zakusit spoustu smyslových vjemů – vidět odstíny barev, tvary, slyšet zvuky, cítit vůně, osahat si, ochutnat. Uvědomí si, že když je zima, musí se zahřát pohybem, zjistí, že pod stromy je stín, který ochrání před slunečním úpalem, voda chladí, rosa je mokrá a na slunci se třpytí. Mohou použít školní zahradu jako místo, kde se dá rozeběhnout do dále, kde mohou zakopnout o překážku nebo ji přeskocit. Když si dřepnou, uvidí, kdo žije v louži, kdo pospíchá v trávě, nebo žije pod kameny. To všechno vzbudí jejich zvědavost a vyprovokuje otázky. Pomůžeme tak městským dětem rozvíjet vztah k přírodě. V denním programu MŠ nabídneme řadu nápadů, s jejichž pomocí můžeme v dětech probudit lásku k přírodě a současně naplňovat záměry RVP PV.

Využíváme tyto pedagogické prostředky a metody:

1. Pozorování

Děti předškolního věku projevují spontánní zájem o vše živé- živočichy, rostliny a houby. Pokud tento zájem není vhodnými způsoby rozvíjen, zaniká a někdy se dokonce změní v odpor. Prvním krokem je dát jim čas a prostor k pozorování. Předškolním dětem poskytujeme dostatek možností k pozorování každého zákoutí na školní zahradě. Všude se něco hýbe, všude něco voní, všude lze nalézt něco zajímavého. Učitelka dětem poskytne lupy, skleničky, nádoby, barevná sklíčka, dalekohledy, mikroskopy nebo nádobky s lupou ve víčku. Učitelka by měla trpělivě a pozorně naslouchat, když dítě vypráví, co objevilo a ocenit dítě, které něco zajímavého zjistilo.

2. Experiment

Děti experimentují přirozeně, někdy i zkoušení maličností během dne jsou pro ně jejich malé osobní experimenty. Dětem nabízíme pokusy s barvami, skupenstvími, kapalinami, látkami, aby získali praktické zkušenosti.

3. Výchova prací

V MŠ děti zapojujeme do různých činností ve třídách spojené s úklidem své pracovní plochy, hraček, přípravy a úklidu při stolování. Na školní zahradě do činností spojených s úklidem a údržbou, např. budování a péči o bylinkovou spirálu, motýlí louku, záhonky se zeleninou, ochrana stromů a keřů a úklid chodníků.

4. Kontakt se zvířaty

Prostředí školní zahrady kolem mateřské školy nabízí mnoho možností pro kontakt se zvířaty, děti mohou pozorovat různé ptáky, veverky. Děti se podílejí na přikrmování ptáčků, věšení krmítek, budek a dolévání vody do pítka. V MŠ nás navštěvují pejsci a v rámci canisterapie se učíme, jak se o ně starat a jak k nim chovat.

5. Kontakt s přírodninami

Děti poznávají všemi smysly. Kontakt s přírodninami je přirozený. Přírodniny mohou sloužit jako levné a každoročně dostupné hračky, složí jako materiál na výrobu. Děti objevují a sbírají při pobytu venku, mohou z nich tvořit (skořápky, mech, šišky, klaciky, mušle,...) a v koutku pokusů a objevů je pak mohou pozorovat pod lupou, osahávat. Na školní zahradě vznikne smyslový chodníček, kde děti mohou poznávat rozmanitosti materiálů.

6. Hudba přírody

Můžeme použít celou řadu písní o přírodě, o vztahu člověka k přírodě, písní, ve kterých člověk oslavuje přírodu nebo její prvky. Učíme děti písně nejen proto, aby rozvíjely hudební gramotnost, ale také proto, aby v budoucnu uměly ventilovat silné emoce vhodným způsobem (písní). Příroda ovšem poskytuje také hudební inspiraci- zvuky, dunění, rezonance, ozvěny.

7. Dramatická výchova

Je prostředkem pro vyjádření emocí, zprostředkovává situace chování mezi lidmi a zvířaty. Využíváme příběhy z přírody, pohádky s tématem zvířat, rostlin, vztahů. Dramatickou výchovu zařazujeme i do pohybové chvíle - růst rostlinek, zvířátka.

8. Slavnosti

Pro realizaci environmentální výchovy je velmi efektivní forma oslav a slavností. Pravidelně pořádáme zahradní slavnosti zaměřené na environmentální výchovu. Děti společně s rodiči poznávají lokální plodiny všemi smysly, doplněné o zábavný program.

9. Přírodovědné procházky

V rámci každodenního pobytu venku děti poznávají i okolí mateřské školy. Pozorují život a změny v přírodě na okolním sídlišti i v nedalekých Smetanových sadech, kterými protéká řeka Haná.

9.) Evaluační systém školy- školní a třídní úroveň

Předmět evaluace	Cíle evaluace	Kritéria evaluace
Podmínky vzdělávání:		
Věcné podmínky	<ol style="list-style-type: none"> Vhodnost dětského nábytku Struktura CA v prostoru pro děti Materiální vybavenost 	<ol style="list-style-type: none"> bezpečnost, antropometrické požadavky, dostatečnost vymezení částí k jednotlivým činnostem, centra aktivit zvizualizovaný denní režim pro integrované děti, aktuální obměny dostatek vhodných pomůcek, dosažitelnost hraček pro děti, zahrada – vybavenost, bezpečnost
Životospráva	<ol style="list-style-type: none"> Pitný režim Strava Pohyb Pravidelnost Respektování individuálních potřeb 	<ol style="list-style-type: none"> dodržování pitného režimu, volný přístup k tekutinám pro děti během celého dne, umožnění sebeobsluhy v nalévání, mazání nabídka pestré stravy, ovoce a zeleniny, nenucení dětí do jídla dostatek volného pohybu – prostory MŠ, zahrada, pobyt venku zajištění pravidelného denního řádu, flexibilita v případě potřeby aktivita x odpočinek, nenucení ke spánku, klidové činnosti pro nespící děti
Psychosociální podmínky	<ol style="list-style-type: none"> Prostředí MŠ Adaptace Individuální přístup 	<ol style="list-style-type: none"> jednoduchost, útulnost, struktura, rodinná a přátelská atmosféra, dostatek podnětů, možnost volby - přístupnost hraček nenásilný, klidný přístup, včasné zjištění informací o dítěti (prevence problémů), postupné zapojování do činností vhodnost motivace, přiměřená zátěž, klidný průběh výchovně-vzdělávacího procesu, funkční komunikace – snižování, oční kontakt, jasné pokyny pro každé dítě, užívání hry

Organizace	<ol style="list-style-type: none"> 1. Denní řád 2. Program 3. Bezpečnost 	<ol style="list-style-type: none"> 1. přizpůsobenost potřebám dětí, pružnost a flexibilita 2. vyváženost podílů řízené práce a spontánních činností, nadstandardní aktivity, dostatek času pro hru a relaxaci, ohled na individuální potřeby dětí 3. zajištění bezpečnosti – zamykání, vhodný nábytek, dodržování pravidel třídy
Personální podmínky	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kvalifikovanost 2. Pedagogický sbor 3. Ostatní zaměstnanci 	<ol style="list-style-type: none"> 1. dosažená odborná kvalifikace, průběžné doplňování kvalifikace, DVPP, podpora ředitelky školy 2. profesní jednání, spolupráce s odborníky – SPC, speciálně poradenská činnost 3. zajištění provozu, spolupráce s pedagogickým sborem
Spolupráce s rodiči	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spoluúčast rodičů 2. Informovanost 3. Rodinná výchova 	<ol style="list-style-type: none"> 1. důvěra a spolupráce mezi pedagogy a rodiči, podíl rodičů na dění v MŠ 2. pravidelné informace o rozvoji dítěte v MŠ, konzultační hodiny s rodiči, dohoda o společném postupu při výchově a vzdělávání 3. podpora rodiny v péči o dítě, nabídka poradenského servisu
Řízení MŠ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pedagogický sbor 2. Informační systém 3. Motivace od ředitelky školy 4. Plánování 5. Partnerské spolupráce 	<ol style="list-style-type: none"> 1. jasné vymezení a dodržování povinností a pravomocí pedagogických pracovníků 2. stanovení předávání informací, funkčnost 3. zapojování do řízení a rozhodování, respekt k názorům pedagogů 4. funkčnost, opora o zpětnou vazbu, společná tvorba ŠVP a TVP, smysluplnost evaluace 5. spolupráce se zřizovatelem, ZŠ, SPC, Zoo, knihovna, ZUŠ, DDM...
Cíle vzdělávání:		
Dlouhodobé	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozvoj dítěte 2. Příprava na školní vzdělávání 	<ol style="list-style-type: none"> 1. vyrovnávání vývoje – posilování oslabených oblastí, podpora sebeobsluhy a samostatnosti, rozvíjení schopnosti

	3. Výchova ke zdravému životnímu stylu	komunikovat jakoukoli formou a schopnosti vyžádat si pomoc, utváření hodnot a postojů 2. systematické rozvíjení kognitivní oblasti pro nejvhodnější zařazení k dalšímu vzdělávání, průběžná spolupráce s psychology SPC i rodiči 3. neulpívání na jednostranné stravě, kladný vztah k ovoci a zelenině, dodržování pitného režimu, pravidelný pobyt venku, prevence nemocí a úrazů
Dílčí	1. Naplňování dílčích cílů pomocí vzdělávací nabídky	1. vhodnost, individualizace náročnosti úkolu, směřování k očekávaným kompetencím
Vzdělávací obsah	1. Téma 2. Integrované bloky 3. Třídní vzdělávací program	1. vhodnost daného tématu 2. vhodnost tematických částí, naplňování očekávaných kompetencí (viz evaluace na úrovni tříd 3. způsob zpracování, zahrnutí všech pěti vzdělávacích oblastí, dosahování dílčích cílů
Vzdělávací proces	1. Způsob práce pedagogů 2. Průběh vzdělávání	1. individualizace, vizualizace, struktura, skupinová práce, bez frontálního systému, užití názorného i prožitkového učení 2. interakce mezi učitelkou a dítětem (partnerský vztah), komunikace mezi učitelkou a dítětem (snižování, vhodný komunikační systém), kvalita spolupráce mezi pedagogy a s rodiči
Výsledky vzdělávání	1. Hodnocení výsledků	1. plnění TVP, dosahování očekávaných kompetencí u dětí
Předmět evaluace	Cíle evaluace	Kritéria evaluace
Integrované bloky	1. Tematické části	1. vhodnost, obtížnost, dostatečnost

	2. Očekávané kompetence	2. naplňování kompetencí – průběžné, při výstupu z MŠ, náročnost, dosažitelnost
Hodnocení třídy dětí	<ol style="list-style-type: none"> 1. Složení třídy 2. Spolupráce s rodiči 3. Adaptace 4. Průběh vzdělávání 5. Akce 	<ol style="list-style-type: none"> 1. odpovídá zaměření třídy (počet dětí, odklady, předškolní děti, integrované děti) 2. ochota spolupracovat, vzájemná informovanost 3. odpovídající doba adaptace 4. naplňování TVP v rámci integrovaných bloků, využití speciální a doplňkové programy (dechová rehabilitace, hra na flétnu, cvičení na gymballech, canisterapie, plavání) 5. uskutečňování, pozitiva (x negativa)
Hodnocení jednotlivých dětí	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sociální vývoj 2. Komunikace 3. Motorika 	<ol style="list-style-type: none"> 1. zlepšení sociálního chování (x zhoršení x stagnace, současná úroveň, návrh plánu) 2. hodnocení logopedické péče
Diagnostiky dětí	<ol style="list-style-type: none"> 4. Grafomotorika a kresba 5. Sebeobsluha 6. Vnímání 7. Abstraktně vizuální myšlení 	<ol style="list-style-type: none"> 3. posun v motorice (x zhoršení x stagnace, současná úroveň, návrh plánu - hrubá, jemná) 4. pokrok v grafomotorice (x zhoršení x stagnace, současná úroveň, návrh plánu) 5. zlepšení v sebeobsluze (x zhoršení x stagnace, současná úroveň, návrh plánu - stravování a stolování, oblékání, umývání, používání WC) 6. posun ve vnímání (x zhoršení x stagnace, současná úroveň, návrh plánu – zrakové, sluchové, taktilní) 7. pokrok v a v myšlení (x zhoršení x stagnace, současná úroveň, návrh plánu)
Hodnocení logopedické péče	<ol style="list-style-type: none"> 1. Receptivní řeč 2. Expresivní řeč 3. AAK 	<ol style="list-style-type: none"> 1. reakce na pokyny, rozumění mluvené řeči 2. verbální – slovní projev, výslovnost, neverbální – gestikulace, mimika 3. nácvik alternativního komunikačního systému (AAK), s integrovanými dětmi, pokroky
Hodnocení sebe sama (sebereflexe)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Plnění povinností 2. Plnění zadaných úkolů 	<ol style="list-style-type: none"> 1. zpracovávání ŠVP a TVP, plánování a příprava výchovně vzdělávacího procesu, pečlivé vedení dokumentace,

3. Spolupráce	evaluační činnosti a jejich uplatňování
4. Profesionalita	při dalším vývoji vzdělávacího procesu,
5. Péče o děti	2. aktivita, schopnost řešit konstruktivně problémy, zajišťování estetiky prostředí 3. schopnost spolupráce s ostatními pedagogickými i nepedagogickými pracovníky, úroveň spolupráce s rodiči 4. orientace v oboru, aktivní doplňování vědomostí k oboru, empatie, poradenská činnost, snaha o naplnění evaluačních kritérií ŠVP, plnění TVP a Individuálních plánů dětí 5. zajištění profesionální péče o děti, kvalitní diagnostika dětí komunikace s dítětem, vytváření klidného, příjemného a podnětného prostředí, zastoupení individuální a skupinové péče, podpora dětí v samostatnosti, vyhýbání se negativním komentářům, dostatek pochvaly.

Termíny evaluace:

Týdně – evaluační dotazník týdenních celků

Čtvrtletně – bloky:

Hodnocení naplňování cílů – čtvrtletně: v intervalu 2 a půl měsíce (1. čtvrtletí do poloviny listopadu, 1. pololetí do konce ledna, 3. čtvrtletí do poloviny března, 2. pololetí do konce června).

1x ročně TVP + autoevaluace pedagoga

1x za tři roky hodnocení ŠVP

Hodnocení výsledků vzdělávání dětí

- Diagnostiky dětí během školního roku:
- Diagnostický list s rodiči během září – všechny nové děti při nástupu do školky
- Vstupní diagnostika všem novým dětem – do konce října
- Klokánův kufr: říjen – předškoláci, listopad – 4-5 leté děti, prosinec a leden – 3-4 leté děti, březen – předškoláci, duben – 4-5 leté děti, květen – 3-4 leté děti.
- Seznamování rodičů s výsledky vzdělávání jejich dětí průběžně v celém školním roce formou individuálního krátkého pohovoru v předem dohodnutém termínu.

Za zpracování evaluace a hodnocení výsledků vzdělávání dětí jsou zodpovědné třídní učitelky.